

รายงานผลการดำเนินการ
โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารงานทางพระพุทธศาสนา

ASC2019

**A Workshop Project of Cross Cultural Administration :
A Case Study of Keng Tung, Union of Myanmar**

ASEAN STUDIES CENTRE and School for Youth Improvement (SYI)
MAHACHULALONGKORNRAJAVIDYALAYA Keng Tung, Shan State

19 – 23 March 2019

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒
ศูนย์อาเซียนศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๘. ลักษณะกิจกรรม

เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้บริหารระดับต้นและระดับกลางของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เข้าร่วมการสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้นักเรียนโรงเรียน SYI เมืองเชียงตุง รัฐฉาน สหภาพเมียนมาร์

๙. ผลการดำเนินการ

๙.๑ เชิงปริมาณ

- จำนวนเป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้ ๑๕ รูป/คน
  - จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ / กิจกรรม ทั้งหมด ๑๑ รูป/คน
คิดเป็นร้อยละ ๗๓ จากเป้าหมายที่ตั้งไว้
- แบ่งเป็น
- ผู้บริหาร ๔ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔๐
  - คณาจารย์ ๓ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓๐
  - บุคลากร ๔ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔๐

๙.๒ เชิงคุณภาพ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานในสถานศึกษาในบริบทของประชาคมอาเซียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในการที่จะเป็นศูนย์กลางทางพระพุทธศาสนาในแถบประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนต่อไป

๙.๒.๑ ผลการประเมินโครงการ

ในการประเมินครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามในการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๑ รูป/คน

ระดับค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการประเมิน

- ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ – ๕.๐๐ หมายถึง ระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑ – ๔.๕๐ หมายถึง ระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑ – ๓.๕๐ หมายถึง ระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย ๑.๕๑ – ๒.๕๐ หมายถึง ระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๕๐ หมายถึง ระดับน้อยมาก

- ผลการประเมินโครงการ / กิจกรรม

รายการ	X	S.D.	แปลผล
ด้านประเด็น/เนื้อหาการอบรม			
๑. เอกสารประกอบการอบรม	๔.๑๘	๐.๘๗	มาก
๒. ความรู้ ความเข้าใจ <u>ก่อน</u> การอบรม	๓.๖๔	๐.๕๑	มาก
๓. ความรู้ ความเข้าใจ <u>หลัง</u> การอบรม	๔.๓๖	๐.๕๑	มาก
๔. คุณค่าของเนื้อหาในการปฏิบัติการ	๔.๔๕	๐.๕๒	มาก
๕. สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลความคิดและประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการงานได้	๓.๖๔	๐.๖๗	มาก

๖. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ได้	๔.๐๐	๐.๗๗	มาก
๗. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม	๔.๐๙	๐.๗๐	มาก
รวมด้านประเด็น/เนื้อหาการอบรม	๔.๐๕	๐.๖๕	มาก
ด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร			
๑. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	๔.๑๘	๐.๗๕	มาก
๒. สถานที่จัดกิจกรรม	๔.๓๖	๐.๕๐	มาก
๓. อาหารและเครื่องดื่ม	๔.๐๙	๐.๘๓	มาก
๔. ที่พัก	๔.๐๙	๐.๘๓	มาก
๕. พาหนะในการเดินทาง	๔.๓๖	๐.๖๗	มาก
รวมด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร	๔.๒๑	๐.๘๒	มาก
สรุปรวม	๔.๑๓	๐.๗๔	มาก

- สรุปข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบประเมิน
เป็นโครงการที่ดี สามารถนำไปพัฒนาการเรียนการสอนในบริบทของประชาคมอาเซียนได้จริง

๙.๓ เชิงเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการจำนวน ๔ วัน คือวันที่ ๑๙ – ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๒

๑๐. งบประมาณดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙

- งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากมหาวิทยาลัย งบประมาณรายได้ของส่วนงาน
จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

๑๑. กิจกรรมการดำเนินงาน

นำคณะผู้บริหารระดับต้นและระดับกลาง ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เดินทางลงพื้นที่ ณ โรงเรียน SYI เมืองเชียงตุง รัฐฉาน สหภาพเมียนมาร์ โดยจัดกิจกรรมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเยาวชนอาเซียนให้มีทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาคมอาเซียนในอนาคต

๑๒. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

วันที่ ๑๙ – ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๒

๑๓. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียน SYI เมืองเชียงตุง รัฐฉาน สหภาพเมียนมาร์

๑๔. ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

ผู้บริหารได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในการพัฒนาเยาวชนอาเซียนให้มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เข้ากับบริบทของสังคมในปัจจุบัน โดยหลักสูตรสามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนการ

สอนเด็กนักเรียนชาวเมียนมาร์ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินนโยบายตามอัตลักษณ์ของประชาคมอาเซียนในด้าน
พัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันจะเป็นกำลังสำคัญให้แก่ประชาคมอาเซียนในอนาคต

๑๕. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

ระยะทางและสภาพถนนเป็นอุปสรรคในการเดินทาง

๑๖. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบโครงการจะนำผลการประเมินไปปรับปรุง และบูรณาการเข้ากับภารกิจอื่นๆของ มหาวิทยาลัยอย่างไร

- ๑) นำเสนอผลการประเมิน/ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะทำงานของศูนย์อาเซียนศึกษา
- ๒) ร่วมกันกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของโครงการ รวมทั้งหาแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหา
อื่นๆ ในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป
- ๓) ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้

(นางสาวมกรวี ฉิมพะเนาว์)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

(พระศรีธวัชเมธี)

ผู้อำนวยการศูนย์อาเซียนศึกษา

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ ขอความกรุณาจากผู้รับผิดชอบ/หัวหน้าโครงการทุกท่าน กรอกข้อมูลในแบบฟอร์มให้ครบถ้วน ถูกต้อง
และชัดเจนก่อนนำส่ง

หลักฐานประกอบการรายงานผลการจัดโครงการ

- ๑) หนังสือขออนุมัติจัดโครงการ
- ๒) สำเนาโครงการที่ได้รับอนุมัติ
- ๓) รายละเอียดการใช้จ่ายตามโครงการ(ถ้าเฉลี่ยตลอดโครงการ)
- ๔) กำหนดการโครงการ
- ๕) ตัวอย่างแบบประเมินความพึงพอใจ
- ๖) รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ
- ๗) ภาพประกอบการจัดโครงการ / กิจกรรม (๖ -๑๐ รูป)
- ๘) เอกสาร / หลักฐานการเผยแพร่ความรู้ (กรณีที่เป็นโครงการบริการวิชาการ จะต้องม
ีหลักฐานข้อนี้)
- ๙) เอกสาร/หลักฐาน อื่นที่เกี่ยวข้อง

โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารงานทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย :
กรณีศึกษาเชิงตุง สหภาพเมียนมาร์ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๒
ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

แผนกสารบรรณ
สำนักงานอธิการบดี
วันที่ ๑๗/๑๒/๒๕๖๑
รับวันที่ ๒ พ.ย. ๖๑
เวลา ๑๒.๐๓ น.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนงาน ศูนย์อาเซียนศึกษา โทร.ภายใน ๘๕๐๕

ที่ ศร ๖๑๑๒ / ๑๒๕ วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติดำเนินการโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารงานฯ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

เรียน อธิการบดี

ตามที่ศูนย์อาเซียนศึกษา ได้เสนอขอแผนการจ่ายงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ในโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารงานทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย: กรณีศึกษาสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ความทราบแล้ว นั้น

ในการนี้ ศูนย์อาเซียนศึกษา จึงขออนุมัติดำเนินการโครงการดังกล่าว ในวงเงินทั้งสิ้นจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) จากงบประมาณศูนย์อาเซียนศึกษา ในหมวดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารงานทางพระพุทธศาสนา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมบันทึกนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

(พระศรีวิชัยเมธี)

รองผู้อำนวยการศูนย์อาเซียนศึกษา
ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการศูนย์อาเซียนศึกษา

กราบเรียน อธิการบดี

- เห็นควรอนุมัติ
 เพื่อโปรดทราบ

พระมหาดำรงศรี สิริรัตโต

ผู้อำนวยการศูนย์อาเซียนศึกษา

เรียน อธิการบดี
 เห็นควรอนุมัติ
 เพื่อโปรดทราบ

(พระศรีธรรมภาณี)
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหาร
๑๖/๑๑/๖๑

(พระราชวรเมธี)

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
ปฏิบัติหน้าที่แทนในตำแหน่งอธิการบดี

โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารงานทางพระพุทธศาสนาในประเทศอาเซียน
ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๑. ชื่อโครงการ โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารงานทางพระพุทธศาสนาในประเทศอาเซียน
๒. ชื่อหน่วยงาน ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. ผู้รับผิดชอบโครงการ ส่วนวิจัย สารสนเทศและบริการวิชาการ ศูนย์อาเซียนศึกษา มจร
๔. โครงการเชื่อมโยงกับมาตรฐาน บริการวิชาการ
๕. หลักการและเหตุผล / เหตุผลความจำเป็น

โรงเรียนยุวพัฒน์ SYI เป็นโรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษ ก่อตั้งในปีค.ศ. 2001 (พ.ศ. 2544) โดยพระภิกษุชาวไทยใหญ่ คือ Venerable Zaw Ti Ka ท่านเป็นทั้งผู้ก่อตั้งและเป็นเจ้าอาวาส โดยโรงเรียนแห่งนี้ตั้งอยู่ที่วัดยางปู (Yang Boo Monastery) เมืองเชียงตุง รัฐฉาน สหภาพเมียนมาร์ เป็นโรงเรียนกึ่งนอนหรือโรงเรียนประจำ โดยการเรียนที่นี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ การเรียนด้านวัฒนธรรมไต หรือภาษาไต วัฒนธรรมประเพณีชีวิต รวมไปถึงเอกลักษณ์ของคนไต หลักสูตรมีระยะเวลา 8 เดือนและใช้การสื่อสารภาษาอังกฤษตลอดหลักสูตร มีนักเรียนที่เข้าเรียนและจบหลักสูตรจากโรงเรียนแห่งนี้มาแล้วมากกว่า 1,090 คน โดยแนวทางการจัดการศึกษาของท่านเจ้าอาวาสได้เน้นในเรื่องของคุณภาพทั้งการอ่าน การเขียนและการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ

ศูนย์อาเซียนศึกษา จึงเห็นควรให้ผู้บริหารระดับต้นและระดับกลางของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนามหาวิทยาลัยต่อไปในอนาคต ได้เปิดวิสัยทัศน์ในการเรียนรู้ด้วยการจัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารงานทางพระพุทธศาสนาในประเทศอาเซียน โดยร่วมพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อเป็นการพัฒนาเยาวชนที่โรงเรียน SYI โดยถือเป็นหนึ่งในพันธกิจหลักของศูนย์อาเซียนศึกษา ที่มีหน้าที่บริการวิชาการ วิจัย พัฒนา และสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาและอาเซียน การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษให้แก่เยาวชนในโรงเรียน SYI นี้ ถือเป็นการพัฒนาเยาวชนอาเซียนในรัฐฉาน สหภาพเมียนมาร์ ประเทศสมาชิกอาเซียนและเพื่อนบ้านของไทยที่มีประวัติศาสตร์ร่วมกันมาอย่างยาวนาน ศูนย์อาเซียนศึกษา แม้จะเป็นหน่วยงานเล็กๆ แต่ก็ต้องการร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยประชาคมอาเซียนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน จึงได้นำโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารงานทางพระพุทธศาสนาและการวิจัยเป็นฐานในการจัดกิจกรรมด้วยการเชิญผู้บริหารระดับต้นและระดับกลาง คณาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัย มาร่วมกันระดมความคิดและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนภาษาอังกฤษให้แก่โรงเรียน SYI แห่งนี้

๖. วัตถุประสงค์

- ๑ เพื่อให้ผู้บริหารได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่เยาวชนอาเซียน
- ๒ เพื่อให้ผู้บริหาร ได้ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรและแนวทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่โรงเรียน SYI

๓ เพื่อให้ได้หลักสูตรภาษาอังกฤษใหม่สำหรับการพัฒนาเยาวชนอาเซียน

๗. ลักษณะกิจกรรม

เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้บริหารระดับต้นและระดับกลางของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เข้าร่วมการสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่นักเรียนโรงเรียน SYI เมืองเชียงตุง รัฐฉาน สหภาพเมียนมาร์

๘. เป้าหมายผลผลิต

๘.๑ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานในสถานศึกษาในบริบทของประชาคมอาเซียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในการที่จะเป็นศูนย์กลางทางพระพุทธศาสนาในแถบประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนต่อไป

๘.๒ เป้าหมายเชิงปริมาณ

ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ผู้บริหารระดับต้นและระดับกลาง คณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทั้งส่วนกลางและวิทยาเขต จำนวน ๑๑ รูป/คน และหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน ๑ หลักสูตร

๘.๓ เป้าหมายเชิงเวลา

ดำเนินการในเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ๒๕๖๒

๙. สถานที่ดำเนินโครงการ

โรงเรียน SYI เมืองเชียงตุง รัฐฉาน สหภาพเมียนมาร์

๑๐. งบประมาณ

งบประมาณแผ่นดิน จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

รายละเอียดการดำเนินงาน

- ค่าเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ๑,๐๐๐ บาท
- ค่าตัวเครื่องบินไปกลับผู้ร่วมกิจกรรม ๖๐,๐๐๐ บาท
- ค่าพาหนะและค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ๒๐,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ๙,๐๐๐ บาท
- ค่าที่พัก ๑๐,๐๐๐ บาท

รวมค่าใช้จ่าย จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

๑๑. กิจกรรมการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรม	ระยะเวลาการดำเนินการ ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒											
		ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย
๑	ขออนุมัติโครงการ	←	→										
๒	ติดต่อประสานงาน				←	→							
๓	ดำเนินงานตามโครงการ					←	→						
๔	ประเมินผลการดำเนินงาน							←	→				
๕	สรุปการดำเนินงาน								←	→			

๑๒. ตัวชี้วัด

๑๒.๑ ผลผลิต

ผู้บริหารได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในการพัฒนาเยาวชนอาเซียนให้มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เข้ากับบริบทของสังคมในปัจจุบัน โดยหลักสูตรสามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนเด็กนักเรียนชาวเมียนมาร์ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินนโยบายตามอัตลักษณ์ของประชาคมอาเซียนในด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันจะเป็นกำลังสำคัญให้แก่ประชาคมอาเซียนในอนาคต

๑๒.๒ ผลลัพธ์

- ๑) มีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้นจำนวน ๑๕ รูป/คน
- ๒) เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในการพัฒนาเยาวชนอาเซียน

๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ได้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนเด็กนักเรียนชาวเมียนมาร์ได้จริง อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเยาวชนอาเซียนให้มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เข้ากับบริบทของสังคมในปัจจุบัน

บัญชีสรุปค่าใช้จ่ายการโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารงานทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย
:กรณีศึกษาสหภาพเมียนมาร์ (เชียงใหม่) วันที่ ๑๙ - ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๒

ที่	รายการจ่าย	จำนวนเงิน	รวม	หมายเหตุ
๑	ค่าตัวเครื่องบินไป - กลับ กทม. - เชียงราย	๑๑,๒๙๔.๒๓	๑๑,๒๙๔.๒๓	
๒	ค่ารถตู้รับ-ส่ง สนามบินเชียงราย - ชายแดนแม่สาย ไป-กลับ วันที่ ๑๙ มีนาคมและวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๒ (เหมาจ่าย)	๓,๐๐๐ X ๒	๖,๐๐๐	
๓	ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	๖๖๐ + ๑๒๐ + ๖๕ + ๔๘๕ + ๓๒๐ + ๘๙๐ + ๕๒๐ + ๑๔๐ + ๓๘๐ + ๘๒๖.๑๐ + ๘๐๕.๑๘ + ๑,๒๓๓.๙๒ + ๔๔๙.๖๕ + ๒,๖๗๖.๙๗	๙,๙๗๑.๘๒	
๔	ค่าตอบแทนวิทยากรบรรยายในพื้นที่จำนวน ๕ วัน (ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๓ มี.ค. ๖๒)	๓,๐๐๐ X ๕	๑๕,๐๐๐	
๕	ค่าพาหนะเดินทางในพื้นที่จำนวน ๕ วัน (เหมาจ่าย)	๒๓,๐๐๐	๒๓,๐๐๐	
๖	ค่าวัสดุอุปกรณ์และของที่ระลึก	๖๐ + ๒๐๐ + ๕๘๐ + ๑,๒๗๕ + ๒๕๕	๒,๓๗๐	
๗	ค่าโรงแรมที่พักจำนวน ๔ คืน ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๒ มี.ค.๖๒	๒๒,๔๐๐	๒๒,๔๐๐	
๘	ค่าเอกสารประกอบโครงการ	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	
๙	ค่าบำรุงสถานที่ (โรงเรียนยุวพัฒน์ SYI เชียงตุง)	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	
๑๐	ค่าจัดพิมพ์ป้ายไวนิลโครงการ	๒,๘๐๐	๒,๘๐๐	
๑๑	ค่าตอบแทนนิสิตช่วยปฏิบัติงาน	๕๐๐	๕๐๐	
		รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	๑๐๐,๓๓๖.๐๕	
หนึ่งแสนสามร้อยสามสิบหกบาทห้าสตางค์				

Program

A Workshop Project of Cross Cultural Administration: A Case Study of Keng Tung, Union
of Myanmar

19th -23rd March, 2019

ASEAN Studies Centre, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
and School for Youth Improvement (SYI), Keng Tung, Shan State

19 th March, 2019	<ul style="list-style-type: none"> • Bangkok-Mae Sai • Mae Sai-Thachileik • Thachileik - Keng Tung <p>Remark: Visit Ngwe Taung Oo Meditation Center, Thachileik</p>	
20 th March, 2019	<p>Visit the Buddhist Temple and historical location in Keng Tung City</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naung Tung Lake • Keng Tung Market • Tombs of the Saohpa or Princes of Kengtung (Kud Saohpa) • Wat Pha Jao Loung Mahamuni • Wat Zom Kham • Zom Sak • Zom Dawng • Hot Water Camp (Nampung) 	
21 th March, 2019	<p>Visit historical location around Keng Tung</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat Tat Zom Loi • Loi Mew • Buddha U Yein • Katfa water fall 	
22 th March, 2019	<p>Visit School for Youth Improvement in Keng Tung</p> <p>Morning Section: Curriculum Review Seminar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introduction participants • Review the curriculum design • Discussion and suggestion • Conclusion 	<p>7:30 pm 9:00 pm (staff)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Lunch at SYI <p>Afternoon Section: Seminar on ASEAN cross culture in CLMVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Students Introduction • Presentation • Group discussion • Workshop 	2:30 pm (students)
23 th March, 2019	Depart from Keng Tung – Bangkok HH	

Contact: Jao Khamleng Tel: 0949202450

Dr. Lampong Klomkul Tel: 0922511212

Remark: 10 participants will attend the workshop from MCU

ตัวอย่างแบบประเมินความพึงพอใจ

**แบบประเมินความพึงพอใจโครงการสัมมนา
เชิงปฏิบัติการด้านการบริหารงานทางพระพุทธ
ศาสนาในประเทศอาเซียน:กรณีศึกษาเชียงใหม่
สหภาพเมียนมาร์**

ประจำปีงบประมาณ 2562 ระหว่างวันที่ 19 - 23 มีนาคม 2562

*จำเป็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพผู้ประเมิน *

- ผู้บริหาร
- อาจารย์
- เจ้าหน้าที่
- อื่นๆ
- อื่นๆ: _____

การศึกษา *

ศาสนาคริสต์

หมายเหตุ <https://forms.gle/K4CCuKidzrnaag2d6>

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

No	Name	Position
1	Phra Phuen Chalermchan	Vice – Director of IBSC, MCU
2	Phrabaidika Suphot (Ketnakorn)	MCU Ubon. Campus
3	Phramaha Phanuwat (Sankham)	Director of MCU, Lampang campus
4	Phramaha Prasit Kaewsri	Lecturer of MCU
5	Phra Arthit Sriparat	MCU
6	Khay Meinda	MCU
7	Phra Aphichet Somkhamsri	Staff of ASC, MCU
8	Miss Lampong Klomkul	Director of RASC, MCU
9	Mr. Dhamrong Maithong	Lecturer of MCU, Chiangrai Campus
10	Mr. Silawat Chaiwong	Lecturer of MCU, Lampang Campus
11	Miss Mukrawe Chimphanao	Staff of ASC, MCU

ภาพกิจกรรม

หลักฐานการเผยแพร่ความรู้

(บทความวิชาการ ตีพิมพ์ลงในวารสารวิชาการ สถาบันพัฒนาพระวิทยากร

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2561)

ประสบการณ์การพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนยุวพัฒน์ (SYI): อาณาบริเวณศึกษา เชียงใหม่ สหภาพเมียนมาร์

An Experience of Curriculum Development with School of Youth Improvement:
Area Studies of Keng Tung in Union of Myanmar

ลำพอง กลมกุล

Lampong Klomkul¹

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่โรงเรียนสอนภาษาอังกฤษในนครเชียงใหม่ ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย การสัมภาษณ์และการศึกษาเชิงพื้นที่ ผลที่ได้คือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดตั้งโรงเรียน SYI ที่มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาผู้เรียนด้านภาษาอังกฤษ ในขณะที่โรงเรียนยังไม่มีหลักสูตรตามแนวทางการพัฒนาหลักสูตร จึงได้มีการสนทนาเชิงแลกเปลี่ยนเพื่อปรึกษากันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาจากศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เข้าร่วมประสานความร่วมมือในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรโดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของวัดยางปู อันเป็นที่ตั้งของโรงเรียน SYI โดยที่ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทางด้านภาษา ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของหลักสูตรภาษาอังกฤษ โดยแนวทางที่เกิดขึ้นคือการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันด้วยการกำหนดเกณฑ์ตามกรอบ PDCA ที่เริ่มตั้งแต่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินการตามแผน มีการตรวจสอบประเมิน กระทั่งนำไปสู่การปรับปรุงและดำเนินการอย่างต่อเนื่องจากผลการพัฒนาตามกรอบของการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร, อาณาบริเวณศึกษา, นครเชียงใหม่

Abstract

The purpose of this article was to study the guideline for curriculum development of English language schools in Keng Tung city. The methods of studying were document study, related research, in-depth interview and field study. Results indicated that facts of the SYI school establishment with the goal of developing English language for students while the school does not have clearly curriculum in accordance with the curriculum development guidelines. Therefore, discussions between school administrators, instructors and educational expert from ASEAN Studies Centre, Mahachulalongkornrajavidyalaya University was set in order to conduct the curriculum development following the goal of the human resource development of Wat Yang Boo which is the location of the SYI School. Students are trained to be a person with quality with language, religion, traditions, culture, and ways of life that co-ordinate with the management of English language courses. The approach of curriculum development has set and followed with the criteria

---

¹ นักวิจัย ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

based on the PDCA framework that has been started in a systematic planning, have implemented the plan, have an assessment, and lead to improvements continually from the developing results according to the framework of the curriculum development.

Keywords: Curriculum Development, Area Studies, Keng Tung City

ปฐมบทว่าด้วยเรื่องของการพัฒนาหลักสูตร ณ นครเชียงใหม่

สืบเนื่องจากผู้เขียนได้มีประสบการณ์ในการทำวิจัยเรื่อง “Trends of Educational Management for Unity and Peace of Countries in ASEAN Community” อันเป็นหนึ่งในผลงานวิจัยของศูนย์อาเซียนศึกษา ที่ได้รับงบประมาณอุดหนุนจากสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พร้อมทั้งได้นำส่วนหนึ่งของผลการวิจัยไปนำเสนอที่ Assumption University เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2561 ในงาน International Conference: Fairness and Justice in the Social Development of ASEAN Countries ในประเด็นเรื่อง “Right to Education of Multicultural Countries for Unity in ASEAN Community” จากข้อมูลที่น่าสนใจที่สะท้อนคิดเกี่ยวกับการศึกษา และทิศทางของการจัดการศึกษา จึงได้รับการประสานจากนิสิตชาวไทยใหญ่ที่นั่นอยู่ในที่ประชุมแห่งนั้น คือ ท่าน จ้าว คำแลง (Ven. Jao Khamleng Kheminda) ที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ ในการนำเสนองานวิจัยนั้นได้เสนอแนวคิดในเรื่องการศึกษาที่จะเป็นช่องทางในการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความเท่าเทียมของมนุษย์ และแนวทางในการพัฒนาคือการพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนร่วมกันของสมาชิกในประชาคมอาเซียน จึงเป็นที่มาของความสนใจ หลังจากการประชุมสัมมนาเสร็จสิ้น ท่านจึงประสานและแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนภาษาอังกฤษ SYI ซึ่งเคยเป็นโรงเรียนที่ท่านเคยศึกษาภาษาอังกฤษ SYI จึงเป็นที่รับรู้ของผู้เขียน โดยการพูดคุย ท่านประสงค์อยากให้ผู้เขียน ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาในอาเซียน และมีความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรหรือพัฒนาหลักสูตร ให้มีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร จึงได้ข้อสรุปโดยการเชิญไปเยี่ยมชม โรงเรียน SYI รวมทั้งช่วยพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่เปิดมาเป็นเวลาหลายปี ให้เป็นหลักสูตรที่มีทั้งกลไก กระบวนการ การเรียนการสอน รวมไปถึงการวัดผลประเมินผลตามรูปแบบการจัดการศึกษา ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์กับผู้เรียนและการจัดการศึกษาในระยะยาว การประสานข้อมูลเพื่อการเดินทางจึงเกิดขึ้นพร้อมกันภายใต้ความร่วมมือกันเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่โรงเรียน SYI ณ นครเชียงใหม่ อันเป็นโรงเรียนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาเยาวชน ในเชียงใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่ ประเทศสหภาพเมียนมาร์ ซึ่งเป็นที่มาของเรื่องและบทความที่จะได้แบ่งปันประสบการณ์ของการศึกษาเชิงพื้นที่ต่อไป

ภาพที่ 1 ผู้เขียนร่วมเป็น Guest speaker ในงาน International Conference: Fairness and Justice in the Social Development of ASEAN Countries นำเสนองานเรื่อง “Right to Education of Multicultural Countries for Unity in ASEAN Community” ที่ Assumption University BKK เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2561 (ภาพ: Assumption University)

จุดเริ่มต้นของการเดินทางเพื่อไปพัฒนาหลักสูตร

โดยปกติการเดินทางของผู้เขียนนั้นได้เคยเดินทางไปเมียนมาร์หลายครั้ง แต่จะเป็นการเดินทางด้วยเครื่องบินและใช้วีซ่า เป็นแบบ Arrival Visa แต่เมื่อจะเดินทางไปยังเชียงตุงทำให้ได้ความรู้เพิ่มมาอีกว่า หากต้องเดินทางข้ามชายแดนแผ่นดิน จำเป็นต้องมีการทำวีซ่า จึงเป็นเหตุให้ผู้เขียนต้องไปทำวีซ่าที่สถานทูตเมียนมาร์ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณถนนสาทร โดยมีค่าใช้จ่ายค่าวีซ่า จำนวน 1,300 บาท ใช้เวลา 3 วันทำการ ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ได้แนะนำอีกประเภท คือแบบ “ด่วน” ทำเข้าได้เย็น แต่ก็มีค่าใช้จ่ายเพิ่มไปเป็น 2 พันกว่าบาท แต่ด้วยไม่รีบและอยากเห็นกระบวนการทำวีซ่า กรณีเดินทางข้ามแดนแผ่นดินว่ามีรูปแบบและวิธีการอย่างไร จึงเลือกแบบไม่ด่วน การเริ่มทำวีซ่า จึงนับเป็นจุดเริ่มของกระบวนการเดินทางไปยังประเทศเมียนมาร์ หากเทียบเคียงว่าถ้านั่งเครื่องบินไปลงที่อย่างกุ่ม แล้วต่อเครื่องบินในประเทศไปลงสนามบินเฮโฮ (Heho Airport) ตองจี (Taunggyi) เมืองหลวงของรัฐฉาน แล้วต่อรถ 300 กิโลเมตร ก็คงเดินทางสมบุกสมบันไปอีกแบบ หรือไม่ก็นั่งเครื่องบินไปลงอย่างกุ่ม แล้วต่อมายังท่าชีเหล็ก (Tachilek Airport) แล้วนั่งรถไปเชียงตุงอีกร้อยกว่ากิโลเมตร ก็คงจะซับซ้อนเกินไป วิธีการเดินทางจึงเป็นการหาตัวเพื่อนั่งเครื่องบินไปลงเชียงตุงก็น่าจะเป็นวิธีการที่ดีและสะดวกสำหรับการเดินทางข้ามแดนแผ่นดิน แต่ด้วยใกล้เทศกาลปีใหม่ เครื่องบินราคาถีบตัวสูงไปตามสภาพความต้องการของคนในช่วงเทศกาลปีใหม่ การเดินทางจึงไปสิ้นสุดลงด้วยการที่ผู้เขียนจองตั๋วรถทัวร์ไป-กลับ กรุงเทพฯ - แม่สาย ด้วยบริษัทการเดินทางแห่งหนึ่ง การเดินทางจึงเริ่มขึ้นระหว่างวันที่ 26 ธันวาคม 2561 เส้นทางกรุงเทพฯ แม่สาย นั้นมีระยะทางกว่า 850 กิโลเมตร ไปถึงที่นั่นในเวลาเช้า จากนั้นจึงจัดการข้ามแดนผ่านยังช่องทางของด่านตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) ของไทยและเมียนมาร์ จากนั้นท่าน จ้าว คำแลง (Ven. Jao Khamleng Kheminda) นิสิตปริญญาโท ที่ประสานกันไว้ในช่วงเวลาตามที่นัดหมาย ได้จัดการมารับไปยังเชียงตุง ที่ต้องใช้เวลาเดินทางกว่า 150 กิโลเมตร ระยะทางต้องขึ้นเขา ตลอดการเดินทาง จับเวลาในการเดินทางเกือบ 4 ชั่วโมง ถึงปลายทาง ซึ่งตลอดสองข้างทางยังเป็นภูเขา ที่ราบทางเกษตร และที่นาบนไหล่เขา และธรรมชาติของภูเขาที่เรียงรายสลับกัน จึงอาจเรียกได้ว่าเป็นเมืองในหุบเขาก็กไม่ปาน อาจเป็นที่มาของคำเรียกในความหมายของเชียงตุงที่ว่า เมืองแห่งหุบเขา เมืองร้อยวัด ซึ่งตลอดข้างทางและทางเข้าเมืองจะพบวัดทางพระพุทธศาสนาจำนวนมาก และมีเอกลักษณ์สวยงามในแบบของตัวเอง และก่อนที่จะเข้าที่พักท่านจ้าว คำแลง พร้อมคณะได้พาผู้เขียนไปยังวัดพระธาตุจอมคำและอีกหลายวัด ในเมืองเชียงตุงประหนึ่งเป็นการบอกให้รู้ถึงปลายทางว่าเราเดินทางถึงเชียงตุงแล้ว

แม่สาย การค้าชายแดนรายได้หลักหนึ่งของไทย

ในการเดินทางนับตั้งแต่ชายแดน ไปจนถึงเชียงตุง เราจะพบสินค้าสองชนิด คือสินค้าที่เป็นสินค้าพื้นเมืองประเภทอาหาร การกิน หรืออื่น ๆ ที่เนื่องด้วยวิถีท้องถิ่นสามารถผลิตและนำมาเป็นสินค้าหรือวัตถุดิบสำหรับชาวบ้านและชาวเมือง ให้สามารถนำไปประกอบอาหารหรือปรุงหรือดำเนินการได้ อีกประเภทหนึ่งเป็นสินค้าแบบมีบรรจุภัณฑ์ที่มีแบบแผนชัดเจน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้านำเข้าจากประเทศไทย ด้วยใกล้กับชายแดนไทยมีพื้นที่ประมาณกว่า 150 กิโลเมตร รวมไปถึงสินค้าจากประเทศจีน สินค้าที่ผลิตได้จากประเทศเมียนมาร์เอง โดยสาระสำคัญ จากข้อมูลของการค้าชายแดนในจุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรน ๆ จำนวนมาก ทำให้ทราบว่า การค้าชายแดนในแต่ละปีสร้างรายได้ หรือมูลค่านำเข้าแก่ประเทศไทยจำนวนมาก ดังปรากฏจากคำบอกเล่าของมอนแก้ว นักธุรกิจรุ่นใหม่ชาวไทยใหญ่ที่ว่า *“สินค้าไม่ใช่จากเมืองไทย ไม่เอานะ คุณภาพของสินค้า ทำให้เกิดการจ้างงานที่ดีกว่า และเป็นประโยชน์ต่อการรักษา คุณภาพน้ำสินค้า”*

เมียนมาร์ในองค์รวมเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสำคัญทั้งทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และเศรษฐกิจ มีชายแดนติดกับประเทศไทยตั้งแต่แม่ฮ่องสอน เชียงราย เชียงใหม่ ตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และระนอง รวมระยะทางกว่า 2,400 กิโลเมตร การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ โดยเมียนมายังไม่สามารถผลิตสินค้า เพื่อตอบสนองความต้องการบริโภคในประเทศได้อย่างเพียงพอ การนำเข้าจึงเป็นกลไกสำคัญ โดยเฉพาะสินค้าอุปโภคบริโภค อาทิ อาหาร เสื้อผ้า ยารักษาโรค และวัสดุก่อสร้างที่ยังเป็นสิ่งจำเป็นและมีความต้องการเพิ่มขึ้น นอกจากนี้สิ่ง

อำนวยความสะดวก อาทิ เครื่องใช้ไฟฟ้า และเฟอร์นิเจอร์ ซึ่งไทยสามารถตอบสนองความต้องการสินค้าดังกล่าวเพิ่มขึ้นได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเมียนมาร์มองว่าสินค้าไทยเป็นสินค้ามีคุณภาพสูง รูปลักษณ์สวยงาม คงทน และได้มาตรฐาน

จากข้อมูลในปี 2560 พบว่า เมียนมาร์เป็นคู่ค้าสำคัญกับประเทศไทยที่มูลค่ารวมอยู่ที่ลำดับที่ 19 โดยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2556-2560 ม.ค.-พ.ย.) มีมูลค่าเฉลี่ยประมาณปีละ 7,285.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รวมทั้งในปี 2560 ไทยได้ดุลการค้า 1,709 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 5.4 ที่ไทยได้ดุลการค้า 1,823 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยล่าสุดในปี 2560 (ม.ค.-พ.ย.) มูลค่าการค้ารวมของสองประเทศ 6,179 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แบ่งออกเป็นมูลค่าการส่งออกจากไทยไปเมียนมาร์ 3,944 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และมูลค่าการนำเข้าของไทยจากเมียนมาร์ 2,235 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยไทยได้ดุลการค้า 1,709 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

การส่งออกในปี 2560 (ม.ค.-พ.ย.) เมียนมาร์เป็นตลาดส่งออกอันดับที่ 17 ของไทย ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2556-2560 ม.ค.-พ.ย.) การส่งออกของไทยไปเมียนมาร์มีมูลค่าเฉลี่ยประมาณปีละ 4,064 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2559 การส่งออกของไทยไปเมียนมาร์ มีมูลค่า 4,178 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 0.15 โดยล่าสุด ในปี 2560 (ม.ค.-พ.ย.) การส่งออกของไทยไปเมียนมาร์มีมูลค่า 3,944 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 5.6 การนำเข้าในปี 2560 (ม.ค.-พ.ย.) เมียนมาร์เป็นตลาดนำเข้าอันดับที่ 21 ของไทย ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2556-2560 (ม.ค.-พ.ย.)) การนำเข้าของไทยไปเมียนมาร์มีมูลค่าเฉลี่ยประมาณ ปีละ 3,220.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2559 การนำเข้าของไทยจากเมียนมาร์มีมูลค่า 2,354 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 33.98 โดยล่าสุด ในปี 2560 (ม.ค.-พ.ย.) การนำเข้าของไทยจากเมียนมาร์มีมูลค่า 2,235 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 5

ตารางที่ 1 สินค้าส่งออกและนำเข้าสำคัญของไทย

สินค้าส่งออกสำคัญของไทย	สินค้านำเข้าสำคัญของไทย
10 อันดับแรก ได้แก่	10 อันดับแรก ได้แก่
<ul style="list-style-type: none"> • เครื่องดื่ม (210.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • น้ำมันสำเร็จรูป (200.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • น้ำตาลทราย (192.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ (144.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล (121.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • เคมีภัณฑ์ (89.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ (83.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • ผ้าผืน (73.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • เครื่องสำอาง สบู่ ผลิตภัณฑ์รักษาผิว (65.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ (145.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) 	<ul style="list-style-type: none"> • ก๊าซธรรมชาติ (925.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • เนื้อสัตว์สำหรับการบริโภค (55.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะ (37.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • สัตว์มีชีวิตไม่ได้ทำพันธุ์ (34.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช (24.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • ไม้ซุงไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ (23.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ (19.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูป (16.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • ผัก ผลไม้และของปรุงแต่งจากผัก ผลไม้ (16.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) • เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ (12.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ภาพที่ 2 การสำรวจตลาดเพื่อเชื่อมโยงไปสู่การศึกษาการค้าชายแดน ในการเดินทางเชียงตุงในครั้งนี้ที่พบเห็นสินค้าที่ผลิตจากประเทศไทยจำนวนมากเพื่อสอบถามคนในพื้นที่ได้ข้อมูลว่าสินค้าไทยมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของลูกค้าในทุกรัฐในสหภาพเมียนมาร์เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่น ๆ (ภาพ: ผู้เขียน 29 ธันวาคม 2561)

ในบรรดาด้านศุลกากรต่าง ๆ ศุลกากรสังขละบุรีจังหวัดกาญจนบุรีมีมูลค่าการส่งออกสูงอันดับต้นของประเทศ มีมูลค่า 114.6 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 58 ของมูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทยเมียนมาร์ (ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าก๊าซธรรมชาติ) การส่งออกผ่านด่านแม่สอดจังหวัดตากมีมูลค่าสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 55 ของการส่งออกสินค้าไทยไปเมียนมาร์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นน้ำมันดีเซล เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ น้ำมันเบนซิน ผ้าฝ้ายและด้าย และเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ และขณะที่สินค้านำเข้าสำคัญ อาทิ ก๊าซธรรมชาติ โคน กระบือ สุกร แพะ แกะ สัตว์น้ำ ผักของปรุงแต่งจากผัก และไม้ซุง

ตารางที่ 2 มูลค่าการค้าชายแดนไทย-เมียนมาร์ (รายด่านฝั่งเมียนมาร์) ปี 2560 และ 2561 (USD in Million)

ด่าน	(1 เม.ย. 2559 – 2 ก.พ. 2560)			(1 เม.ย. 2560 – 2 ก.พ. 2561)		
	ส่งออก	นำเข้า	รวม	ส่งออก	นำเข้า	รวม
Kyain Tong (เชียงตุง)	2.056	2.218	4.274	0.213	1.503	1.716
Tachileik (ท่าชีเหล็ก)	12.150	58.699	70.849	13.302	57.662	70.964
Myawaddy (เมียวดี)	48.969	708.268	757.237	64.283	686.536	750.819
Kawthaung (เกาะสอง)	48.814	51.325	100.139	107.761	50.946	158.707
Myeik (มะริด)	130.834	38.922	169.756	150.557	60.222	210.779
Nabulae/Htee Khee (เนบิวลา/ทิกิ)	10.422	0.611	11.033	3.916	6.963	10.879
Mawtaung (มอตอง)	1.795	0.738	2.533	3.829	1.974	5.803

ที่มา: Ministry of Commerce of the Republic of the Union of Myanmar

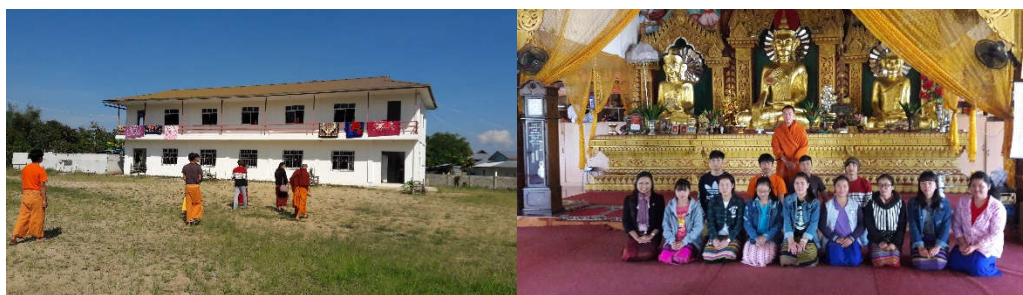
เมื่อผ่านชายแดนและเห็นการค้าชายแดนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์จากสายตา จึงได้ค้นคว้าข้อมูลนำเสนอแบ่งปันเป็นการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาเกี่ยวกับการค้าชายแดน โดยท่าชีเหล็กที่ผู้เขียนผ่านไป และปลายทางคือเชียงตุงอีกเมืองหนึ่งในเมียนมาร์ที่กิน ไข่ บริโภคสินค้าไทยผ่านการค้าชายแดนอีกช่องทางหนึ่ง รวมทั้งเมียนมาร์เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสำคัญของการค้าชายแดน ด่านแม่สายและไปถึงเชียงตุงอันเป็นเป้าหมายของการเดินทาง นอกเหนือจากเป็นสถานที่ทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตในแถบเชียงตุง และแม่สายท่าชีเหล็ก ที่นั่นยังมีมูลค่าทางเศรษฐกิจในองค์รวมร่วมกับประเทศไทยทั้งประเทศ ซึ่งถ้าสนใจอาจศึกษาเพิ่มเติมจาก กรวรรณ

สังกร และกาญจนา จีรัตน์ (2553) ในงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาเมืองชายแดน เพื่อรองรับผลกระทบจากการท่องเที่ยวและการค้าในกลุ่มแม่น้ำโขง” หรืองานของ สิริรัฐ สุกันธา (2559: 221-244) เรื่อง “การบริหารจัดการการค้าชายแดนในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย (Border Trade Management in the Upper North of Thailand)” ทั้งในงานของ สุนันท์วิทย์ น้อยโสภิต (2557: 118-126) เรื่อง “บทบาทของการค้าระหว่างประเทศผ่านชายแดนทางบกของประเทศไทย” หรือในงาน ปวีณา ลีตระกูล และณัฐสุน อินทรารุ (2554) “บทบาทของการค้าชายแดนต่อการกระจายรายได้และความยากจนในจังหวัดเชียงราย (The Role of Border Trade on Income Distribution and Poverty in Chiang Rai Province)” เป็นต้น เพื่อจะได้เป็นองค์ความรู้และความเข้าใจ พร้อมทั้งเห็นทิศทางของเศรษฐกิจการค้าชายแดนในองค์กรรวมของประเทศ

จากข้อมูลเรื่องการค้าระหว่างเขตแดนของทั้งสองประเทศทำให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับความจำเป็นในการค้าชายเพื่อการแลกเปลี่ยนซื้อขายเครื่องอุปโภคบริโภค ดังนั้น การสื่อสารจึงมีความจำเป็นเพื่อการติดต่อเชื่อมโยงกันในการค้าชาย คนในท้องถิ่นต่างมีภาษาพื้นถิ่นในการสื่อสารระหว่างกัน อย่างไรก็ตามภาษากลางที่มีความสำคัญอย่างยิ่งคือภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาสากลในการสื่อสารในทุกบริบทของสังคมทั้งทางเรื่องการค้า การศึกษา และการเชื่อมโยงระหว่างกันในระดับภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก ดังนั้น การพัฒนาภาษาอังกฤษให้กับพลเมืองของประเทศจึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อไปนี้ผู้เขียนจะได้นำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้กับผู้ที่สนใจ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในนครเชียงใหม่ ภูเมียนมาร์ ซึ่งจะได้นำเสนอเป็นลำดับต่อไป

พัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน SYI เพื่อพัฒนาเยาวชน

ช่วงเช้าของวันที่ 27 ธันวาคม 2561 ผู้เขียนได้เดินทางไปยังวัดยางปู เพื่อพบอาจารย์ และผู้จัดการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักของการเดินทางไปยังเชียงใหม่ด้วยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ นับว่ามีความสำคัญทั้งในการสื่อสาร การติดต่อประสานงาน และการค้า รวมไปถึงการประกอบอาชีพ สิ่งที่คุณเขียนได้รวมเดินทางและเห็นว่าภาษาคือโอกาสทางของชีวิต อาชีพ และรายได้ รวมทั้งเป็นช่องทางที่สำคัญ ที่โรงเรียน SYI (School of Youth Improvement) สำหรับในบทความนี้ให้ชื่อเป็นภาษาไทยว่า “โรงเรียนยุวพัฒน์ SYI” เป็นโรงเรียนเอกชนภาษาอังกฤษ ที่ก่อตั้งโดย Venerable Zaw Ti Ka พระภิกษุชาวไทใหญ่ ที่เป็นทั้งเจ้าอาวาส และผู้ก่อตั้ง โรงเรียนตั้งอยู่ที่วัดยางปู (Yang Boo Monastery) และสามารถจัดการศึกษามาเป็นเวลาหลายปี และในเวลาหลายปีเหล่านั้นได้สะท้อนให้เห็นผ่านพัฒนาการของนักเรียน ครู และคนที่จบการศึกษาจากที่นั่น โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การเรียนด้านวัฒนธรรมไท หรือภาษาไท วัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิต รวมทั้งเอกลักษณ์ของความเป็นคนไท และที่สำคัญการเรียนภาษาที่ SYI ต้องใช้การสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษตลอดระยะเวลาของหลักสูตร โดยหลักสูตรจะมีกำหนด 8 เดือน เด็กที่มาเรียนจะเป็นแบบโรงเรียนกึ่งนอน อยู่ประจำใช้ชีวิตร่วมกันเหมือนพี่น้อง ในโรงเรียนที่จากสายตาอาจไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นโรงเรียน แต่เป็นแหล่งบ่มเพาะการศึกษาให้กับเด็กรุ่นใหม่ จนกระทั่งปัจจุบัน

ภาพที่ 3 อาคารเรือนพักชายหญิง อาคารเรียน ของนักเรียน SYI ที่อุปถัมภ์จัดสร้างโดยครูบาบุญชุ่ม นักบุญไทใหญ่อันเป็นที่นับถือของไทใหญ่และชาวเชียงตุงด้วย (ภาพ: ผู้เขียน 27 ธันวาคม 2561)

นอกจากนี้ยังมีข้อมูลน่าสนใจคือโรงเรียนก่อตั้งมาตั้งแต่ ค.ศ.2001 ถึงปัจจุบัน 2018 ถ้านับเวลาการก่อตั้งก็กว่า 17 ปี ผลผลิตของการพัฒนาเยาวชนกว่า 1,090 คน มาแล้ว จากการได้พบกับ ท่าน จ้าว คำแลง (Ven. Jao Khamleng Kheminda) พระภิกษุไทใหญ่ ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หรือ มอนแก้ว (Morn Kyio) นิสิตสาวที่เพิ่งเรียนจบปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เริ่มทำธุรกิจในการจัดการของครอบครัว และใช้ภาษาอังกฤษคล่องแคล่วเหมือนภาษาแม่คือภาษาไทยที่ไม่แพ้ภาษาอื่น ๆ ทั้งจีน พม่า ไทย ก็สนทนาอย่างชำนาญชำนาญเป็นที่น่าประทับใจ รวมไปถึงครู Kham Kyar ที่เป็นผลผลิตของโรงเรียน SYI มาแต่ต้นแล้วพัฒนามาเป็นผู้สอนในปัจจุบัน ทำหน้าที่จัดการศึกษาให้กับรุ่นน้องต่อ ๆ มา ที่เรียนไปด้วยสอนไปด้วยเป็นเวลาหลายปี และสามารถเขียน พจนานุกรมไท-อังกฤษ ได้เล่มใหญ่ (Dictionary Tai-English) หากพิจารณาในภาพรวมย่อมเป็นเครื่องประกันได้เป็นอย่างดีว่าภาษาอังกฤษกับคุณภาพของการจัดการศึกษาย่อมเป็นเรื่องเดียวกัน โดยแนวทางการจัดการศึกษาของท่านเจ้าอาวาสคือการเน้นคุณภาพที่ใช้ได้ เขียนได้ อ่านได้ และสื่อสารตามวัตถุประสงค์ของภาษา ดังนั้น สิ่งที่เห็นก็คือภาษาที่ถูกใช้ตามวัตถุประสงค์ “ภาษาเพื่อการสื่อสาร” ที่ปรากฏในบุคคล 3 คนเป็นอย่างดีรวมทั้งผู้เรียนที่ยังอยู่และผู้เขียนได้มีโอกาสพบปะกับพวกเขา และให้ข้อมูลการจัดการเรียนการสอน พร้อมเสนอ “เมนู” เด็ด อาหาร “ไทใหญ่” ข้าวซอย ซึ่งอาจเรียกว่าก๋วยเตี๋ยวไทใหญ่ก็ได้ มีน้ำซุปลุ้น ๆ มีเครื่องปรุงแบบก๋วยเตี๋ยวเป็นพริกเผาควัสดจืดรสชาดคล้ายน้ำพริกเผา พร้อมเครื่องปรุง เช่น น้ำส้ม และอาหารอื่น ๆ ให้พวกเราได้รับประทานหลังเสร็จการประชุมแล้วในช่วงมือเที่ยง อันเป็นการเสิร์ฟข้อมูลไปด้วยและรับประทานไปด้วย จากนั้นก็ได้คุยกับนักเรียนที่มาเรียนในช่วงเป็นภาคเรียนเพื่อตัวเข้มเตรียมตัวสอบข้อสอบมาตรฐานกลางของประเทศ โดยนักเรียนได้แบ่งปันข้อมูลในระหว่างการสนทนาแลกเปลี่ยน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่พูดภาษาอังกฤษสื่อสารได้ แม้จะมีบางคนที่ยังมีอาการเหนียวอายเมื่อต้องพบกับคนต่างชาติ หรือคนแปลกหน้าที่ต่างไปจากสมาชิกของตัวเอง บรรยากาศก็เป็นไปด้วยดี จากนั้นทางครู ได้พาไปยังห้องสมุด อาคารเรียน ห้องเรียน ที่ใช้ศาลาการเปรียญบ้าง ภูมิพระบ้าง แต่เสน่ห์คือความมุ่งมั่นของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคน ไม่ใช่อาคารและสถานที่เป็นหลักเรียกว่าเป้าหมายและวิธีการสำคัญกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ นั่นเอง ในระหว่างการเยี่ยมชมสถานที่ที่มีการแนะนำหลักสูตร แนะนำการเรียนการสอน แนะนำสถานที่พร้อมเล่าให้ข้อมูลเกี่ยวกับหอพักหญิงชายที่ครูบาบุญชุ่มได้มาเป็นเจ้าภาพจัดสร้างให้ ซึ่งแล้วเสร็จในระดับหนึ่งและสามารถใช้เป็นที่พักอาศัยได้ด้วย นับว่าเป็นข้อมูลที่ประโยชน์สำหรับการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันต่อไป

ภาพที่ 4 ประชุมกลุ่มระหว่างครูผู้สอนและนักเรียนบางส่วนต่อความคาดหวังและการใช้หลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรที่ SYI Yangboo Monestery (ภาพ: ผู้เขียน 27 ธันวาคม 2561)

แนวทางการพัฒนาหลักสูตร

จากผลการสืบค้นผลงานวิชาการแนวการพัฒนาหลักสูตร มีปรากฏให้เห็นจำนวนมากในบริบทของการพัฒนาการศึกษาไทยและอาเซียน ได้แก่ ผลงานของ ปุ่ม เจีย และจุฑารัตน์ วิบูลย์ผล (2557: 488-501) เรื่อง “การนำเสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการฝึกหัดครูภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาสำหรับวิทยาลัยการฝึกหัดครูระดับจังหวัดราชอาณาจักรกัมพูชา (Proposed Guidelines for Developing Primary English Teacher Training Programs for Provincial Teacher Training Colleges, Kingdom of Cambodia) ผลงานวิจัยของ ณิชากร นิธิวุฒิภาคย์ และคณะ (2560: 37-51) เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (A Development of Training Curriculum on Project Work of Primary Level English Teachers Under the Office of the Basic Education Commission) ผลงานวิจัยของ ศุภณิจ กุลศิริ และคณะ (2553) เรื่อง “การประเมินผลการใช้หลักสูตรและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (The Evaluation of the Implementation of an English Language Standards-Based Curriculum and the Development of a School-based Curriculum under the Thai Basic Education Curriculum 2001) โดยสาระสำคัญของผลงานในภาพรวมคือ ลักษณะของการพัฒนาหลักสูตรจะมุ่งไปที่เป้าหมายของหลักสูตร เป้าหมาย สมรรถนะสำคัญ และขอบเขตเนื้อหา อันเป็นกรอบในการพัฒนาหลักสูตร ดังนั้น กระบวนการของการพัฒนาหลักสูตรจึงมีโครงสร้างที่ชัดเจนและมีเป้าหมายชัดเจนในการพัฒนาให้เป็นหลักสูตรที่จะรองรับการจัดการศึกษาและพัฒนาคนให้ไปถึงเป้าหมายปลายทางของการจัดหลักสูตร และพัฒนาหลักสูตรด้วยเช่นกัน

ในส่วนของโรงเรียน SYI เมื่อหลักสูตรจัดการศึกษามาได้ระยะหนึ่ง คือเป็นระยะเวลากว่า 10 ปี ผู้บริหารครู และนักเรียนในฐานะผู้ใช้หลักสูตร จึงต้องกลับมาทบทวนและร่วมคิดเพื่อพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน ว่าจะมีแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรอย่างไร ประกอบกับครั้งหนึ่งผู้เขียนได้ไปเสนองานวิจัยเป็นวิทยากรบรรยายในเรื่อง “Right to Education of Multicultural Countries for Unity in ASEAN Community” และท่าน Jao Khamleng Kheminda ซึ่งถือว่าเป็นศิษย์เก่าและมีส่วนขับเคลื่อน จึงได้เข้ามาพูดคุยและแลกเปลี่ยนข้อมูลในการเสวนาในครั้งนั้น จึงเป็นที่มาของการเชิญมาร่วมพัฒนาหลักสูตรให้เป็นรูปแบบตามกรอบของหลักสูตรมากขึ้น ไม่ใช่การสอนตามหนังสือแบบเดิม แต่จะต้องมีกระบวนการ เป้าหมาย และการประเมินตามแบบของการจัดการศึกษาแบบใหม่ โดยสิ่งที่เห็นสอดคล้องกันคือการจัดการศึกษาจะเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์รวมทั้งจะเป็นกลไกหลักของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดความเท่าเทียมและมีศักดิ์ศรีในการที่จะพัฒนาคนในอาเซียนด้วยเช่นกัน ดังนั้น หลังจากที่พบกับจ้าวคำแลง (Ven. Jao Khamleng Kheminda), คำจารย์ (Kham Kyar) และมอนแก้ว (Morn Kyio) ในการประชุมกลุ่มย่อย และสนทนาแลกเปลี่ยนกับนักเรียนที่มีประสบการณ์การใช้หลักสูตร เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตร ทำให้เห็นว่าภาษาเป็นช่องทางหนึ่ง ในการพัฒนาคน เพราะการพูดคุยกับนักเรียนเห็นว่านักเรียนมีประสิทธิผลเชิงประจักษ์ สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ดี การลงทุนในคนผ่านทางการศึกษานับว่าเป็นการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งต่อไปความรู้เหล่านี้ที่อยู่ในคนจะเป็นกลไกการพัฒนาาร่วมกันได้อีกในอนาคต แต่ในเวลาเดียวกันหลักสูตรที่จะเกิดขึ้น เกิดขึ้นภายใต้แนวคิดของการพัฒนา แต่ด้วยข้อจำกัดของเวลา (Time) สถานที่ (Place) ทุน (Capital) และทีมในการทำงานร่วม (Team) ในอดีต แต่ก็ได้เริ่มต้นและดำเนินมาแล้ว ในปัจจุบันการทบทวนเพื่อพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นสิ่งจำเป็น ให้มีการพัฒนาหลักสูตร มีการวางแผน (Planning) ในความเป็นหลักสูตรว่ามีเป้าประสงค์อย่างไร ซึ่งจากการพูดคุยได้ข้อสรุปว่าความต้องการหรือเป้าประสงค์ของหลักสูตรคือการพัฒนาภาษาอังกฤษให้ได้ประสิทธิผล พัฒนาคอนให้เป็นคนในศตวรรษที่ 21 ได้ เมื่อมีการวางแผนแล้ว ยังนำไปพัฒนาด้วยการลงมือทำ (Doing) เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานที่ชัดเจน และนำแนวทางดังกล่าวไปเสริมสร้างให้เกิดประโยชน์ จากนั้นให้มีการตรวจสอบและประเมิน (Check) ประสิทธิภาพของหลักสูตรปรับปรุงและพัฒนาต่อ

(Act) จนกลายเป็นหลักสูตรที่ใช้ได้จริงสอดคล้องกับช่วงเวลา และมีประสิทธิผลเชิงประจักษ์รองรับการพัฒนาคนได้อย่างแท้จริง ซึ่งนับว่าจะเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันจากผลของการพูดคุยและปรึกษาร่วมกันของผู้เขียนและทีมงานของโรงเรียน SYI

ภาพที่ 5 คู่มือ หนังสือและตำราที่ใช้การเรียนการสอน อาทิ Interchange 1-3 , English Grammar, English Conversation ที่ SYI ใช้จัดการเรียนการสอนตลอดระยะเวลา 8 เดือนของหลักสูตร และตัวอย่างภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ที่มา: ผู้เขียน, 27 ธันวาคม 2561: Online)

ความคาดหวังต่อหลักสูตรและทิศทางของโรงเรียน SYI

การจัดการศึกษาภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาเยาวชน มีกลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชน โดยมีพระภิกษุในพระพุทธศาสนา เจ้าอาวาสวัดยางบอน เป็นผู้ก่อตั้งและมีส่วนสำคัญขับเคลื่อนให้โรงเรียนและวัดมีส่วนร่วมในการทำหน้าที่อบรมและพัฒนาเยาวชน และจัดการศึกษาตั้งแต่ ค.ศ.2001-2018 ในปัจจุบัน ที่จัดการศึกษาผสมผสานระหว่างการเรียนรู้อังกฤษตลอดระยะเวลา 8 เดือน ที่เรียนภาษาอังกฤษ วัฒนธรรมประเพณีไทใหญ่ การดำเนินชีวิต และพระพุทธศาสนา โดยในช่วงมาอยู่เรียนภาษาอังกฤษจะมีการจัดไหว้พระสวดมนต์นั่งสมาธิ ส่งเสริมวิถีพุทธให้กับเด็กที่มาเรียน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมความหลากหลาย โดยสัมผัสกับพื้นที่จริง และประสบการณ์จริงในชุมชน สิ่งที่เกิดขึ้นและได้เป็นการฝึกการใช้ชีวิตร่วมกัน มีภาษาเป็นหลักในการส่งเสริม มีเป้าหมายในเรื่องอุดมการณ์ของความเป็นชาติพันธุ์ไทใหญ่ พระพุทธศาสนาเป็นเครื่องร้อยรัดร่วมกัน ซึ่งที่ผ่านมาจัดการศึกษาสำหรับเยาวชนมากกว่า 18 ปี รองรับผู้เข้ารับการอบรมตลอดเวลาที่จัดการศึกษากว่า 1,090 คน (ตามตารางสถิตินักเรียน 3) ซึ่งหลักสูตรเป็นแบบมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้นำไปใช้ เป็นความรู้จริงหรือนำไปใช้ได้ ซึ่งปณิธานของเจ้าอาวาสผู้ก่อตั้งโรงเรียนยูวพัฒน์ (SYI) ให้แนวคิดว่าคุณภาพสำคัญกว่าเกียรติยศหรืออื่นใด ซึ่งจากการประสานพูดคุย ประชุมกับคณะครูที่เป็นผู้แทนเจ้าอาวาสในฐานะผู้บริหารให้ได้ภาพรวมคร่าว ๆ ของการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งจะได้นำเสนอแนวทางอันเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรอย่างมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อไปสู่เป้าประสงค์หลักตามกรอบการพัฒนาหลักสูตรได้ดังตารางที่ 3

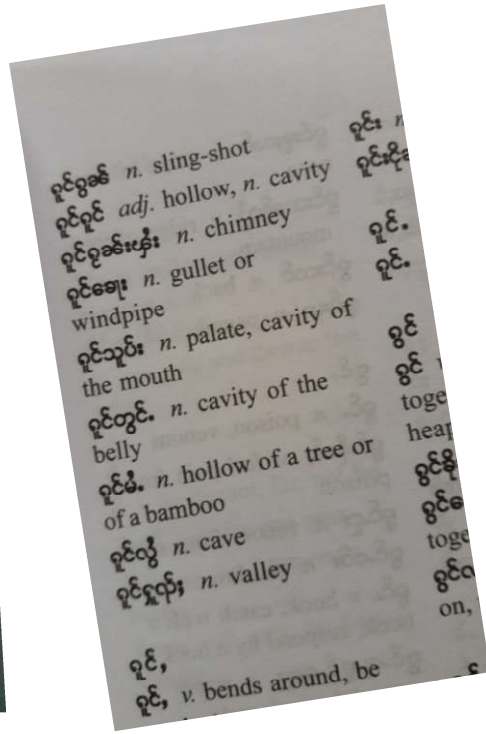
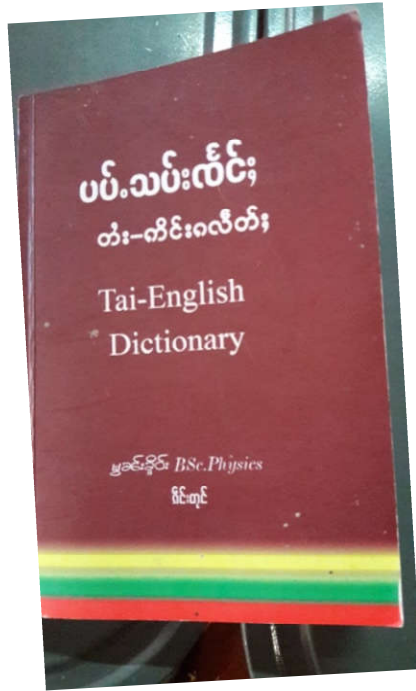
ตารางที่ 3 สถิติจำนวนนักเรียนของโรงเรียน SYI ระหว่าง ค.ศ.2001-2018

ปีการศึกษา	จำนวน/นักเรียน	ปีการศึกษา	จำนวน/นักเรียน
2001	26	2010	45
2002	53	2011	55
2003	48	2012	54
2004	33	2013	50
2005	30	2014	70
2006	58	2015	81
2007	37	2016	120
2008	31	2017	127
2009	40	2018	132

ที่มา: ข้อมูลสถิติโดย Kham Kyar (เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2561)

1. **พัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพ** อันหมายถึง ทั้งผู้บริหาร และคณะครูต้องการหลักสูตรที่มีความเที่ยงตรงในการจัดการศึกษา ซึ่งในอนาคตโรงเรียนจะมีจำนวนผู้เรียนมากขึ้น ด้วยเหตุผลว่าได้รับความนิยมและมีผู้จบการศึกษาจากโรงเรียน SYI สามารถไปสอบและเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ได้ดังกรณีของ Ven.Jao Khamleng ซึ่งเป็นผลจากการจัดการศึกษา เพียงแต่ว่าหลักสูตรแบบเดิมเป็นการจัดการศึกษาในลักษณะยึดตามหนังสือไม่ได้มีกระบวนการของหลักสูตร หรือไกลในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบตามกรอบของหลักสูตรที่มีการวางแผน (Planning) ต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าประสงค์ของหลักสูตร มีการดำเนินการ (Doing) แต่เป็นการปฏิบัติภายใต้หลักสูตรที่ถูกเขียนไว้เดิมแล้วโดย เเท่าที่สังเกตใช้หนังสือ Interchange เป็นกรอบในการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนได้อรรถการเรียนรู้ตามกรอบของหนังสือที่เรียนนั้นด้วยเช่นกัน

2. **พัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิผล** กล่าวคือ เมื่อมาเรียนแล้วนักเรียนหรือผู้เรียนได้ความรู้และนำความรู้ไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในองค์รวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือผลจากการเข้าเรียนย่อมเป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียน การตรวจสอบและประเมินผลการเรียนรู้ จึงย่อมจะเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาหลักสูตร ทางผู้บริหารและครูจึงได้มีการนำเสนอเพื่อพัฒนาหลักสูตรตามกระบวนการที่มีการประเมินหลักสูตร (Check) ตรวจสอบเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่ามีข้อบกพร่องและมีแนวโน้มที่จะแก้ไขได้อย่างไร จากนั้นจึงดำเนินการ (Act) หรือประเมินผลจากการใช้หลักสูตรว่ามีประสิทธิผลอย่างไร แล้วจึงนำไปปรับปรุงพัฒนา และดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาคนและพัฒนาเยาวชนตามกรอบของการจัดการศึกษา จากที่ได้สัมผัสและพบกับบุคคลที่เป็นผลิตผลจากการจัดการศึกษา ทำให้เห็นว่าไม่ว่าจะเป็น Ven.Jao Khamleng Kheminda อายุ 30 ปี นิสิตที่เคยมาเรียนที่โรงเรียนแห่งนี้เป็นเวลา 1 ปีและในปัจจุบันเป็นนักศึกษาปริญญาโทด้านการศึกษาที่มหาวิทยาลัย อัสสัมชัญ ในประเทศไทย Kham Kyar อายุ 32 ปี ผลิตผลจากการจัดการศึกษาที่โรงเรียนแห่งนี้ ปัจจุบันเป็นครูที่โรงเรียน SYI ที่สามารถเขียนตำราด้านการสอนภาษาอังกฤษ และเรียบเรียงพจนานุกรม ไทย-อังกฤษ ให้เป็นเอกสารประกอบการเรียนการสอนของโรงเรียนได้ หรือ Morn Kyio อายุ 24 ปี หญิงสาวชาวไทยใหญ่ที่เธอสามารถพูดจากฉนวนคล้องแคล้วในหลายภาษาทั้งอังกฤษ ไทย ไต พม่า จีน เคยเรียนที่นี้ปัจจุบันประกอบกิจการธุรกิจของครอบครัวจากการพบปะพูดคุย มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี ซึ่งถือว่าเป็นตัวอย่างของการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลเชิงประจักษ์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นสิ่งยืนยันในส่วนของประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังเป็นการยืนยันสะท้อนให้เห็นว่า แนวทางการจัดการศึกษาที่นับว่าเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาได้อย่างแท้จริง และย่อมเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนในบริบทของคนไทใหญ่และชาติพันธุ์อื่นๆ ที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง

ภาพที่ 6 พจนานุกรม Tai-English Dictionary ที่เกิดจากความตั้งใจของครู Kham Kyar ที่ใช้เวลากว่า 8 ปี ในการรวบรวมจัดพิมพ์เพื่อใช้ในการเรียนการสอนของโรงเรียน SYI (ที่มา: ผู้เขียน, 27 ธันวาคม 2561)

3. การผสมผสานความรู้ชีวิตจริง กล่าวคือ ผู้เรียนเมื่อมาเรียนและใช้ชีวิตในแบบของโรงเรียนกินนอน ในช่วงเวลา 8 เดือน มีการผสมผสานระหว่างความรู้ภาษาและความรู้ในเชิงวัฒนธรรม ซึ่งมีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ วัฒนธรรมของความเป็นไทใหญ่ไว้จำนวนมาก อาทิ ด้านศาสนา ดังปรากฏในงานของ Ven. Sengpan Pannyawamsa (2007) เรื่อง “A Critical Study of the Vessantara-jataka and its Influence on Keng Tung Buddhism, Eastern Shan State, Burma” หรือในงานวิจัยของ Petcharat Lovichakorntikul (2017) ที่ศึกษา เรื่อง “Spiritual Development: The Practical Buddhism in Keng Tung” งานวิจัยของ Klemens Karlsson (2000) เรื่อง “Tai Khun Buddhism and Ethnic-Religious Identity และในงานวิจัย (2012) เรื่อง “Material Religion and Ethnic Identity: Buddhist Visual Culture and the Burmanization of the Eastern Shan State” รวมทั้งในงานวิจัยของ สืบศักดิ์ แสนยาเกียรติคุณ (2553) เรื่อง “งานศิลปะสถาปัตยกรรมทางพุทธศาสนา แบบเชียงตุง (Keng Tung Buddhist’s Arts and Architecture Style)” ในด้านวิถีชีวิต ปรากฏในงานวิจัยของ Ornsiri Panin (2018) เรื่อง “The Transformation of the Vernacular House Appearance: Case Study of the Tai-Kern Vernacular House in Keng Tung, Shan State, Myanmar” หรือผลงานวิจัยของ ประสงค์ แสงงาม และสุรสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์ (2559) เรื่อง “พลวัตของสถาปัตยกรรมวัดไทซิ่น เมืองเชียงตุง รัฐฉาน สาธารณรัฐแห่งสหภาพ เมียนมาร์ ในบริบทกระแสโลกาภิวัตน์” เป็นต้น นอกจากนี้ในด้านความเชื่อ ยังปรากฏในผลงานวิจัยของ James Haxton Telford (2011) เรื่อง “Burmese Animism or Animism in Keng Tung State, Burma” ผลงานวิจัย ทั้งหมดเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับความเป็นเชียงตุง ไทใหญ่ และกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ที่มีผู้ศึกษาไว้ นัยหนึ่งเป็นความรู้ที่มี อยู่และถูกศึกษาไว้ นัยหนึ่งเป็นสิ่งที่คนเชียงตุงที่เป็นไทใหญ่ หรือกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ควรรู้ หรือพึงศึกษา ในการจัด การศึกษาที่โรงเรียน SYI ความรู้เหล่านี้ถูกบูรณาการเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษ เป้าหมายเพื่อให้ได้ความรู้ทั้งในส่วนภาษาอันเป็นเป้าหมายหลัก แต่ในเวลาเดียวกันก็มีการผสมผสานเป็นความรู้ใน วิธีทางวัฒนธรรมอันเป็นอัตลักษณ์ของความเป็นไทใหญ่ และที่สำคัญได้สำนึกถึงความเป็นเผ่าพันธุ์ร่วมกับชุมชนอื่น ๆ ตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้เดิม และปรับตัวบนความหลากหลายของความแตกต่างได้

ดังนั้น ความคาดหวังที่จะพัฒนาหลักสูตรร่วมกันภายใต้บริบทที่เป็นอยู่จึงเกิดขึ้น ภายใต้การสนทนา แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเป็นความคาดหวังในเป้าหมายเพื่อการพัฒนาให้เป็นไปตามกรอบของหลักสูตรที่มีกลไก การพัฒนา มีเป้าประสงค์ ความคาดหวัง การวัดผลประเมินผลทั้งในส่วนของประสิทธิผลที่ว่าด้วยการศึกษาให้จบ และ ประสิทธิภาพว่าด้วยเรื่องของการจบและเรียนรู้นำไปใช้ประโยชน์ได้จริงตามกรอบของการดำเนินชีวิต ที่เรียกว่า การศึกษาเพื่อพัฒนาที่มีการพัฒนาทั้งคุณภาพชีวิต ที่เป็นส่วนของการเรียนรู้และดำเนินชีวิต และคุณภาพทางจิต ปัญญาของการอยู่อาศัยที่ส่งต่อการอยู่ร่วมกันภายใต้ความหลากหลายและความแตกต่างกัน

ภาพที่ 7 จากข้อมูลในหนังสือรวบรวมแนวประวัติและพัฒนาการของโรงเรียนจะเห็นกิจกรรม นักเรียนแต่ละรุ่นที่จบ การศึกษาไป พร้อมแนวทางของหลักสูตรที่สะท้อนให้เห็นการเรียนภาษาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนความเป็นชาติพันธุ์ ภาษาไตก็เป็นเป้าประสงค์ร่วมในการพัฒนาคนของโรงเรียน SYI (ภาพโดยผู้เขียน: 27 ธันวาคม 2561)

บทสรุปของการแลกเปลี่ยนเพื่อการพัฒนาหลักสูตร

ในการสนทนาพูดคุยนั้นพบว่าสิ่งที่เป็นความคาดหวัง คือการพัฒนาหลักสูตรไปสู่แบบแผนแนวทางที่ชัดเจนผ่านกระบวนการวางแผนอย่างเป็นระบบ (Planning) มีการดำเนินการตามแผน (Doing) มีการตรวจประเมินใช้ระบบการประเมินต่อการเรียนการสอน (Check) แก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปสู่การดำเนินการตามผลจากการแก้ไข (Act) ทั้งหมดเป็นกรอบคิดกว้าง ๆ ในการพูดคุยและปรึกษาร่วมกัน รวมไปถึงแนวทางในการส่งเสริมภาษาให้ เป็นกลไกหลักในการพัฒนาผู้เรียนในองค์กรวม ทั้งในส่วนทักษะทางภาษา (Language Skill) เพื่อใช้ในการศึกษาหาความรู้ เป็นทักษะตามกรอบของศตวรรษที่ 21 ที่ต้องมีความรู้ภาษาโลก รวมทั้งนำความรู้เหล่านี้ที่ได้ไปใช้ในฐานะที่เป็นทักษะ ของการใช้ชีวิตร่วมกับชุมชนและสังคมอื่น ๆ ได้ ภายใต้ความแตกต่างหลากหลายภายใต้แนวคิดพหุวัฒนธรรม ที่ จัดเป็นทักษะของชีวิต (Life Skill) ในฐานะที่มนุษย์คนหนึ่งจะพึงเรียนรู้และกระทำได้ ที่ไม่ได้จำกัดด้วยชาติพันธุ์ภาษา และศาสนา ซึ่งแนวทางของหลักสูตรก็มองเห็นและวางเป้าประสงค์ว่าผู้เรียนในหลักสูตร SYI ก็จะต้องเป็นผู้ที่มีความ พร้อมในการที่จะปรับตัวและใช้ชีวิตในมิติของความจริงด้วย จากที่พูดคุยกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน Venerable Zaw Ti Ka ผู้ก่อตั้งโรงเรียน และเป็นเจ้าอาวาสผ่านคนรุ่นใหม่อันเป็นผลิตผลของ SYI ทั้ง Ven.Jao Kham Leng, Kham Kyar และ Morn Kyio ทั้งหมดมองเห็นทิศทางการศึกษา ที่ยังต้องปรับและพัฒนาต่อไป ให้มีหลักสูตรที่ ชัดเจน มีการวัดการประเมินผล และมีการติดตามผลของผู้เรียนเชิงประจักษ์เพื่อสะท้อนผลของหลักสูตรได้อย่าง แท้จริง จากเดิมที่มีการเรียนตามหนังสือ ตามที่กำหนด มาเป็นการกำหนดแบบแผนของหลักสูตรให้มีแนวทางในการ เรียนว่าเรียนเพื่ออะไร ใช้อะไรอย่างไร เด็กควรเรียนรู้ตัวเนื้อหา องค์ประกอบของเนื้อหา และองค์ประกอบอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม ทั้งจะต้องผสมผสานกับการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม การเรียนรู้อัตลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิต ซึ่งทั้งหมดในองค์กรวมดำเนินการอยู่แล้ว แต่ก็ต้องมีการพัฒนาปรับปรุง เพื่อเป็นการตรวจสอบ

ประสิทธิผลในองค์รวมด้วย ซึ่งก็จะได้พัฒนาร่วมกันต่อไปในส่วนของหลักสูตรอันเป็นผลจากการพูดคุย ดำเนินการ ประสานและนำไปเป็นพัฒนา ซึ่งจะได้นำมาแบ่งปันเพื่อเป็นการเรียนรู้ร่วมกันต่อไป ในส่วนของการพัฒนาหลักสูตร และนำไปใช้ต่อไป นับเป็นคุณูปการ จึงนำมาแบ่งปันเล่าเรื่องเบื้องต้นเพื่อประโยชน์ของการเรียนรู้ร่วมกัน และผลได้จากการพัฒนาหลักสูตรในอนาคตต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ Venerable Zaw Ti Ka ในฐานะผู้ก่อตั้งและบริหารโรงเรียน SYI ที่เห็นความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาศึกษา แม้ในวันที่มาร่วมประชุมจะติดภารกิจเข้าร่วมงานสัมมนา นานาชาติ แต่ก็ได้อบรมหมายครูและศิษย์ที่เกี่ยวข้องประสานและดำเนินการแทน ทั้งในส่วนของ Ven.Jao Khamleng Kheminda ศิษย์เก่าและกำลังศึกษาและเห็นความสำคัญว่าแนวทางการพัฒนาหลักสูตร ควรเป็นช่องทางหนึ่งในการ พัฒนาการศึกษและทำให้การศึกษาเป็นช่องทางที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพ รวมทั้งการ เชิญ การรับและส่งจากชายแดนแม่สายไปยังเชียงตุงและอำนวยความสะดวกแนะนำระหว่างที่เดินทางอยู่ในเชียงตุง ครู Kham Kyar ที่เป็นทั้งครู และเป็นผู้บริหาร ที่ได้จัดการให้คำแนะนำรวมทั้งให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการร่วมกัน พัฒนาหลักสูตร รวมทั้ง Morn Kyio หรือเรียกแทนตัวเองว่า MK (มอนแก้ว) ล้อกับชื่ออาหารสุกี้ชื่อดังของไทย พร้อมครอบครัว ทั้งพ่อ แม่ และพี่สาว ที่ยินยอมให้ลูกสาวเป็นไกด์พาชม พาเที่ยว พาชมความหลากหลายของเมือง จนกระทั่งพบเห็นประสบการณ์ที่แปลกใหม่ในวิถีวัฒนธรรม เป็นความประทับใจและการเรียนรู้ตลอดการเดินทางทั้ง ในส่วนของสถานที่เพื่อการร่วมพัฒนาหลักสูตร และแหล่งวัฒนธรรมการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมเช่นวัด โบราณสถาน และสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของเชียงตุงที่นอกเหนือจากการทำงานแล้วยังได้พักผ่อนสนทนาการด้วย นับเป็นความ ประทับใจอย่างยิ่ง

บรรณานุกรม

- กรวรรณ สังขกร และกาญจนา จีรัตน์. (2553). การพัฒนาเมืองชายแดนเพื่อรองรับผลกระทบจากการท่องเที่ยวและ การค้าในลุ่มแม่น้ำโขง. *รายงานการวิจัย*. สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, จาก http://www.sri.cmu.ac.th/~ctrd/uploads/files/file_20171212_1513060703.pdf
- ประสงค์ แสงงาม สุรสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์. (2559). พลวัตของสถาปัตยกรรมวัดไท่ซิ่น เมืองเชียงตุง รัฐฉาน สาธารณรัฐแห่ง สหภาพเมียนมาร์ ในบริบทกระแสโลกาภิวัตน์. *วารสารหน้าจั่ว สถาปัตยกรรม พื้นที่ และ สภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม*. ปีที่ 30 มกราคม - ธันวาคม 2559.
- ป๋ม เจีย และจุฑารัตน์ วิบูลย์ผล. (2557). “การนำเสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการฝึกหัดครูภาษาอังกฤษ ระดับ ประถมศึกษาสำหรับวิทยาลัยการฝึกหัดครูระดับจังหวัดราชอาณาจักรกัมพูชา. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทาง ก ว ร คี ก ษ า OJED*, Vol.9, No.1, 2014: 488-501, จ ก ก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/OJED/article/view/34811/28884>
- ปวีณา ลีตระกูล และ ณิชสุชน อินทรารุช. (2554). “บทบาทของการค้าชายแดนต่อการกระจายรายได้และความ ยากจนในจังหวัดเชียงราย. *วารสารเศรษฐศาสตร์วัฒนธรรมศาสตร์*. 29(3), กันยายน 2554: 1-35, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/TER/article/view/137436/102311>
- ณิชากร นิธิวุฒิกาศ และคณะ. (2560). การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอน ภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*. ปีที่ 11(3) กันยายน-ธันวาคม 2560 หน้า 37-51. <https://www.tci-thaijo.org/index.php/JournalGradVRU/article/view/108215/85617>
- สิริรัฐ สุกันธา (2559). “การบริหารจัดการการค้าชายแดนในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย. *วารสารศิลป ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่*. 8(1) มกราคม-มิถุนายน 2559: 221-244.

- สุณัฐวิทย์ น้อยโสภา. (2557). “บทบาทของการค้าระหว่างประเทศผ่านชายแดนทางบกของประเทศไทย”, *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*. 8(17), กันยายน-ธันวาคม 2557: 118-126.
- สีบศักดิ์ แสนยาเกียรติคุณ. (2553). งานศิลปะสถาปัตยกรรมทางพุทธศาสนาแบบเชียงใหม่. *วารสารวิจิตรศิลป์ คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. 2(1), มกราคม - มิถุนายน 2553, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/fineartsJournal/article/view/77686/62305>
- ศุภณิจ กุลศิริ และคณะ. (2553) “การประเมินผลการใช้หลักสูตรและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. *วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*. ปีที่ 2 ฉบับพิเศษที่ 1 มกราคม 2553: 191-200, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/swurd/article/view/32917/28017>
- อรศิริ ปาณินท์. (2561). The Transformation of the Vernacular House Appearance: Case Study of the Tai-Kern Vernacular House in Keng-Tung, Shan State, Myanmar. *Vernacular Architecture and Cultural Environment*. Vol 33 (2018): มกราคม - ธันวาคม 2561.
- James Haxton Telford. (2018). *Burmese Animism or Animism in Kengtung State, BURMA*. Thesis for degree of Ph.D. <https://www.era.lib.ed.ac.uk/bitstream/handle/1842/10127/0074154c.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Klemens Karlsson. (2012). *Material Religion and Ethnic Identity: Buddhist Visual Culture and the Burmanization of the Eastern Shan State*. In book: *The Spirit of things: Materiality and Religious Diversity in Southeast Asia*. Cornell University Press. Editors Julius Bautista. pp 61-77.
- Klemens Karlsson. (2018). *Tai Khun Buddhism and Ethnic-Religious Identity*. Retrieved on 29 December 2018. Online: <https://core.ac.uk/download/pdf/2788389.pdf>.
- Petcharat Lovichakornitikul. (2017). Spiritual Development: The Practical Buddhism in Kengtung. *Journal of International Buddhist Studies-JIBS*. 8(1), June 2017: 127-138.
- Ven. Sengpan Pannyawamsa. (2007). *A critical study of the vessantara-jataka and its influence on kengtung Buddhism, eastern Shan state, Burma (with English Translation)*. PhD Thesis, University of Kelaniya. <http://repository.kln.ac.lk/handle/123456789/12474>

Interview

Sao Khun Zawm Fah, Founder of SYI, Keng Tung, Myanmar

Venerable Zaw Ti Ka, Abbot and Principle of SYI, Keng Tung, Myanmar

Venerable Jao Khamleng Kheminda. Graduated student from SYI, Keng Tung, Myanmar,
Interview 27-28 December 2019

Kham Kyar. Teacher from SYI, Keng Tung, Myanmar, Interview 28 December 2019

Morn Kyio. Graduated student from SYI, Keng Tung, Myanmar, Interview 28 December 2019

บทบรรยายรายการเสียงธรรมจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เรียบเรียงโดย นางสาวมุกกรวี ฉิมพะเนา

ออกอากาศทางสถานีวิทยุ พล.ม.2AM 963 KHz

ผู้บรรยาย ดร.ลำพอง กลมกุล

เผยแพร่ออนไลน์ <https://www.blockdit.com/users/5ee096237dddc5203f43ddff>

ออกอากาศวิทยุวันพุธที่ 10 มิถุนายน 2563 เสียงธรรมจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารงานทางพระพุทธศาสนา ประจำปีงบประมาณ 2562 ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้นำคณะผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยจากส่วนกลาง วิทยาเขตและวิทยาลัยสงฆ์จำนวนทั้งสิ้น 11 รูป/คน เดินทางไปยังโรงเรียน SYI หรือ School of Youth Improvement หรือให้ชื่อภาษาไทยว่า โรงเรียนยุวพัฒน์ SYI เมืองเชียงตุง สหภาพเมียนมาร์เพื่อทำกิจกรรมเสริมสร้างและพัฒนาหลักสูตรการเรียนภาษาอังกฤษให้แก่เด็กนักเรียนที่นั่น

สำหรับโรงเรียนยุวพัฒน์ SYI เป็นโรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษ ก่อตั้งในปีค.ศ. 2001 (พ.ศ. 2544) โดยพระภิกษุชาวไทใหญ่ คือ Venerable Zaw Ti Ka ท่านเป็นทั้งผู้ก่อตั้งและเป็นเจ้าอาวาส โดยโรงเรียนแห่งนี้ตั้งอยู่ที่วัดยางปู (Yang Boo Monastery) เมืองเชียงตุง รัฐฉาน สหภาพเมียนมาร์ เป็นโรงเรียนกึ่งนอนหรือโรงเรียนประจำ นักเรียนจะต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันเหมือนเป็นพี่น้อง นักเรียนทุกคนจะต้องแบ่งกลุ่มผลัดเวรประจำวัน ช่วยกันรับผิดชอบในเรื่องของการทำความสะอาด การทำอาหาร ปลูกผัก ให้อาหารสัตว์และเรียนหนังสือร่วมกัน เวลาว่างของเด็กๆ จะทำกิจกรรมต่างๆ เช่น เล่นฟุตบอล เล่นดนตรี ร้องเพลง หรือจับกลุ่มอ่านหนังสือ โดยการเรียนที่นี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ การเรียนด้านวัฒนธรรมไท หรือภาษาไท วัฒนธรรมประเพณีชีวิตติ รวมถึงเอกลักษณ์ของคนไต หลักสูตรมีระยะเวลา 8 เดือนและใช้การสื่อสารภาษาอังกฤษตลอดหลักสูตร ซึ่งตลอดระยะเวลา นับตั้งแต่ก่อตั้งโรงเรียน มีนักเรียนที่เข้าเรียนและจบหลักสูตรจากโรงเรียนแห่งนี้มาแล้วมากกว่า 1,090 คน โดยแนวทางการจัดการศึกษาของท่านเจ้าอาวาสได้เน้นในเรื่องของคุณภาพทั้งการอ่าน การเขียนและการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ

ศูนย์อาเซียนศึกษา รู้จักโรงเรียนแห่งนี้จาก ท่านจ้าว คำแลง พระภิกษุไทใหญ่ที่เข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปัจจุบันท่านสำเร็จการศึกษาแล้วและได้ใช้ความรู้ที่ได้ศึกษากลับไปพัฒนาบ้านเกิด อีกคนหนึ่งคือมอนแก้ว หลิงสาวชาวไทใหญ่ที่มีความสามารถทางด้านภาษา มอนแก้วสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ จีน พม่าและไทย และคุณครู Kham Kyar ซึ่งเป็นผลิตผลของโรงเรียน SYI และเป็นผู้สอนในปัจจุบัน จากคำบอกเล่าของทั้งสามท่าน ทำให้ศูนย์อาเซียนศึกษาเกิดความคิดที่จะร่วมพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อเป็นการพัฒนาเยาวชนที่โรงเรียนแห่งนี้ โดยถือเป็นหนึ่งในพันธกิจหลักของศูนย์อาเซียนศึกษา ที่มีหน้าที่บริการวิชาการ วิจัย พัฒนา และสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาและอาเซียน การพัฒนาหลักสูตร

ภาษาอังกฤษให้แก่เยาวชนในโรงเรียน SYI นี้ ถือเป็นการพัฒนาเยาวชนอาเซียนในรัฐฉาน สหภาพเมียนมาร์ ประเทศสมาชิกอาเซียนและเพื่อนบ้านของไทยที่มีประวัติศาสตร์ร่วมกันมาอย่างยาวนาน ศูนย์อาเซียนศึกษา แม้จะเป็นหน่วยงานเล็กๆ แต่ก็ต้องการร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยประชาคมอาเซียนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน จึงได้นำโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารงานทางพระพุทธศาสนาและการวิจัยเป็นฐานในการจัดกิจกรรมด้วยการเชิญผู้บริหารระดับต้นและระดับกลาง คณาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัย มาร่วมกันระดมความคิดและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการเรียน ภาษาอังกฤษให้แก่โรงเรียน SYI แห่งนี้

จากการระดมความคิด ศูนย์อาเซียนจึงได้ข้อสรุปในการจัดโครงการในรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียน ภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมอาเซียน ในหัวข้อ A Workshop Project of Cross Cultural Administration: A Case Study of Keng Tung, Union of Myanmar หรือแปลเป็นไทยว่า กิจกรรมเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการข้ามวัฒนธรรม: กรณีศึกษาเมืองเชียงตุง สหภาพเมียนมาร์ ระหว่างวันที่ 19 – 23 มีนาคม 2562 ซึ่งก่อนเดินทางไปจัดกิจกรรม ดร.ลำพอง กลมกุล ผู้อำนวยการส่วนวิจัยสารสนเทศและบริการวิชาการ ศูนย์อาเซียนศึกษา ได้เดินทางไปสำรวจพื้นที่ เก็บข้อมูล ประสานงานและพูดคุยกับคุณครูและนักเรียนที่นั่นมาก่อนแล้ว จึงทำให้การจัดโครงการและสานต่อกิจกรรมดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่น

ผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เดินทางไปยังโรงเรียน SYI จากด่านแม่สาย จังหวัดเชียงราย ข้ามฝั่งไปยังท่าซี้เหล็ก สหภาพเมียนมาร์ การเดินทางใช้รถตู้จำนวน 1 คัน จากท่าซี้เหล็ก เดินทางต่อไปยังเชียงตุง ใช้เวลาประมาณ 4-5 ชั่วโมง เส้นทางถนนมีความคดเคี้ยว ลัดเลาะไปตามภูเขา ระหว่างทางพบด่านตรวจของทหารเมียนมาร์และหมู่บ้านอยู่เป็นระยะๆ ได้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในแบบชาวเมียนมาร์และกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ทั้งนี้ การเดินทางของทีมงานเป็นไปอย่างราบรื่นเนื่องจากมีมอนแก้วเป็นผู้อำนวยการความสะดวกด้านการเดินทางและประสานงานวิทยากรท้องถิ่นให้เป็นผู้ดูแลทีมงาน เนื่องจากทางคณะได้เดินทางไปแบบนักท่องเที่ยวซึ่งตามระเบียบการเดินทางเข้าไปยังเมียนมาร์กำหนดให้การเดินทางในลักษณะนี้ต้องทำการแจ้งวิทยากรท้องถิ่นในระหว่างการเดินทางด้วย ทีมงานเดินทางถึงเมืองเชียงตุงในช่วงเย็นของวันที่ 19 แม้ว่าฟ้าจะค่อนข้างมืดแล้ว แต่ก็ยังเห็นได้ถึงรูปแบบของสถาปัตยกรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วมีส่วนคล้ายกับทางภาคเหนือของประเทศไทย

เชียงตุง เป็นเมืองที่ตั้งอยู่ในรัฐฉานของสหภาพเมียนมาร์ เป็นเมืองของชาวไทเขินและชาวไทใหญ่ ถือได้ว่าเป็นเมืองที่มีความเจริญรุ่งเรืองเทียบเท่ากับเมืองเชียงใหม่แห่งอาณาจักรล้านนาไทย และเมืองเชียงรุ่งแห่งสิบสองปันนา ชาวไทใหญ่เรียกชื่อเมืองนี้ว่า เก่งตุง ในอดีตเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางการค้าเชื่อมต่อระหว่างสิบสองปันนากับล้านนาและมีพ่อค้าชาวจีนฮ่อเดินทางค้าขายในเส้นทางนี้ เชียงตุงได้รับสมญานามว่าเมืองแห่ง 3 จอม 9 หนอง 12 ประตู โดย เมืองแห่ง 3 จอมนั้น คำว่าจอม หมายถึง เนินเขา ประกอบด้วย จอมทองหรือจอมคำ ที่ตั้งของวัดพระธาตุจอมคำ จอมมน ที่ตั้งของพระธาตุจอมมน และจอมสัก เป็นที่ตั้งของหมู่บ้านชาวเขาเผ่าอิก้อ ส่วน 9หนองนั้น ก็คือ หนองน้ำในเมืองเชียงตุงนั่นเอง ได้แก่ หนองตุง หนองโตง หนองเย หนองแล้ง หนองยาง หนองโป่ง หนองเซ่ หนองไค้ และหนองตาซ่างสุดท้ายคือเมืองแห่ง 12 ประตูนั้น มาจากประตูเมืองในเชียงตุง ได้แก่ ประตูป่าแดง ประตูเชียงลาน ประตูง่ามฟ้า ประตูหนองผา ประตูแจ่งเมือง ประตูยางคำ ประตูหนองเหล็ก ประตูน้ำบ่ออ้อย ประตูยาง ประตูไก่อให้ ม่าน ประตูผายั้ง ประตูป่าม่าน แต่ในปัจจุบันเหลือเพียง 2 ประตู คือประตูป่าแดงและประตูหนองผา นอกจากนี้ ตามตำนานและประวัติศาสตร์นั้น เชียงตุงกับล้านนามีความเกี่ยวเนื่องและผูกพันกันอย่างใกล้ชิดจนแทบแยกไม่ออก เพราะผู้ทรงสถาปนาอาณาจักรล้านนาและเขมรรัฐนครเชียงตุงนั้นก็คือพระญามังราย จึงส่งผลให้ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และอุปนิสัยของชาวไทเขินซึ่งเป็นชนกลุ่มใหญ่ในเชียงตุงกับชาวไทยวนของล้านนามีความคล้ายคลึงกัน โดยชาวไทเขินใช้อักษรไทเขิน พระสงฆ์จะจารอักษรไทเขินลงบนใบลานหรือที่เรียกว่า “พับสา” ถือเป็นภาษาที่ 1 ของชาวไทเขินไม่ว่าจะเขียนหรือพูด และอาจจะมีศัพท์เฉพาะของไทใหญ่ปะปนด้วย เมืองเชียงตุงมีสินค้าของเงินแดงเข้ามาวางขายรวมกับสินค้าท้องถิ่นที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่วนสภาพบ้านเรือนจะนิยมสร้างบ้านชั้นเดียว มีกาแลหรือ

แป๊ะเพื่อความเป็นสิริมงคลและทุกบ้านจะมีไม้ดับเพลิงที่ใช้ดีให้ไฟดับเมื่อเกิดอัคคีภัยร่วมกับการใช้น้ำสะอาดอยู่ที่หน้าบ้านทุกหลัง สิ่งนี้ถือเป็นภูมิปัญญาอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชาวเชียงตุง

กลับมาที่การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษของโรงเรียน SYI สำระสำคัญในภาพรวมคือ ลักษณะของการพัฒนาหลักสูตรที่จะมุ่งไปที่เป้าหมายของหลักสูตร สมรรถนะที่สำคัญและขอบเขตเนื้อหาอันเป็นกรอบในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการศึกษาของโรงเรียน SYI ได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลากว่า 10 ปี ผู้บริหาร ครูและนักเรียนในฐานะผู้ใช้หลักสูตรจึงได้ทบทวนและร่วมคิดเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร จากการแลกเปลี่ยนความคิดจึงเป็นที่มาของการพัฒนาหลักสูตรที่ไม่ใช่การสอนตามหนังสือในแบบเดิม แต่ต้องเน้นไปในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์หรือพัฒนาคนในศตวรรษที่ 21 ด้วยภาษา โดยเฉพาะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาเยาวชน มีกลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชน ซึ่งการลงทุนในคนผ่านการศึกษาับเป็นการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ ความรู้ที่สั่งสมอยู่ในคนเหล่านี้จะเป็นกลไกที่ทำให้เกิดการพัฒนาในอนาคต ทั้งนี้ ทางคณะทีมงานได้เดินทางไปยังวัดยางปู (Yang Boo) อันเป็นที่ตั้งของโรงเรียน ด้วยการต้อนรับของท่านเจ้าว คำแลง และคุณครู Kham Kyar ศูนย์อาเซียนศึกษาได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้แก่ักเรียนของโรงเรียน SYI ในรูปแบบของการเล่นเกม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะ Learning and Sharing ควบคู่ไปกับการสอดแทรกเนื้อหาด้านวัฒนธรรม เกร็ดความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและพระพุทธศาสนาให้กับเด็กๆ ผลจากการจัดกิจกรรมคือเด็กนักเรียนมีความสนใจ มีความกระตือรือร้นและสนุกสนานกับการเรียนภาษาอังกฤษ และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง นับได้ว่าเป็นสิ่งยืนยันในเรื่องของประสิทธิภาพของการปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนไปซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนทั้งคนไทใหญ่ในเชียงตุงและกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง การจัดโครงการในครั้งนี้ ถือเป็นอีกหนึ่งความภาคภูมิใจของศูนย์อาเซียนศึกษา ที่นอกจากจะได้ทำตามพันธกิจหลักในการบริการวิชาการแล้ว ยังได้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประชาคมอาเซียนต่อไปในอนาคต ซึ่งศูนย์อาเซียนศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยงานเล็กๆแห่งนี้จะขอเป็นผู้สนับสนุนและขอร่วมเป็นอีกหนึ่งแรงในการให้บริการวิชาการ วิจัย พัฒนาสารสนเทศและองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนาและประชาคมอาเซียนให้แก่พลเมืองของประเทศสมาชิกอาเซียนต่อไปตามโอกาสเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ความคาดหวังต่อหลักสูตรและทิศทางของโรงเรียน SYI

การจัดการศึกษาภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาเยาวชน มีกลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชน โดยมีพระภิกษุในพระพุทธศาสนา เจ้าอาวาสวัดยางปู เป็นผู้ก่อตั้งและมีส่วนสำคัญขับเคลื่อนให้โรงเรียนและวัดมีส่วนร่วมในการทำหน้าที่อบรมและพัฒนาเยาวชน และจัดการศึกษาตั้งแต่ ค.ศ.2001-2018 ในปัจจุบัน ที่จัดการศึกษาผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตลอดระยะเวลา 8 เดือน ที่เรียนภาษาอังกฤษ วัฒนธรรมประเพณีไทใหญ่ การดำเนินชีวิต และพระพุทธศาสนา โดยในช่วงมาอยู่เรียนภาษาอังกฤษจะมีการจัดไหว้พระสวดมนต์นั่งสมาธิ ส่งเสริมวิถีพุทธให้กับเด็กที่มาเรียน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมความหลากหลาย โดยสัมผัสกับพื้นที่จริง และประสบการณ์จริงในชุมชน สิ่งที่เกิดขึ้นและได้เป็นการฝึกการใช้ชีวิตร่วมกัน มีภาษาเป็นหลักในการส่งเสริม มีเป้าหมายในเรื่องอุดมการณ์ของความเป็นชาติพันธุ์ไทใหญ่ พระพุทธศาสนาเป็นเครื่องร้อยรัดร่วมกัน ซึ่งที่ผ่านมาจัดการศึกษาสำหรับเยาวชนมากกว่า 18 ปี รองรับผู้เข้ารับการอบรมตลอดเวลาที่จัดการศึกษากว่า 1,090 คน ซึ่งหลักสูตรเป็นแบบมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้นำไปใช้เป็นความรู้จริงหรือนำไปใช้ได้ ซึ่งปณิธานของเจ้าอาวาสผู้ก่อตั้งโรงเรียนยุวพัฒน์ (SYI) ให้แนวคิดว่าคุณภาพสำคัญกว่าเกียรติบัตรหรืออื่นใด ซึ่งจากการประสานพูดคุยประชุมกับคณะครูที่เป็นผู้แทนเจ้าอาวาสในฐานะผู้บริหารให้ได้ภาพรวมคร่าว ๆ ของการพัฒนาหลักสูตร

1. พัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพ อันหมายถึง ทั้งผู้บริหาร และคณะครูต้องการหลักสูตรที่มีความเที่ยงตรงในการจัดการศึกษา ซึ่งในอนาคตโรงเรียนจะมีจำนวนผู้เรียนมากขึ้น ด้วยเหตุผลว่าได้รับความนิยมและมีผู้จบการศึกษาจากโรงเรียน SYI สามารถไปสอบและเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ได้ดังกรณีของ Ven.Jao Khamleng ซึ่งเป็นผลจากการจัดการศึกษา เพียงแต่ว่าหลักสูตรแบบเดิมเป็นการจัดการศึกษาในลักษณะยึดตามหนังสือไม่ได้มีกระบวนการของหลักสูตร หรือไกลในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นทางการตามกรอบของหลักสูตรที่

มีการวางแผน (Planning) ต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าประสงค์ของหลักสูตร มีการดำเนินการ (Doing) แต่เป็นการปฏิบัติการภายใต้หลักสูตรที่ถูกเขียนไว้เดิมแล้วโดย เท่าที่สังเกตใช้หนังสือ Interchange เป็นกรอบในการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนได้องค์ความรู้ตามกรอบของหนังสือที่เรียนนั้นด้วยเช่นกัน

2. พัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิผล กล่าวคือ เมื่อมาเรียนแล้วนักเรียนหรือผู้เรียนได้ความรู้และนำความรู้ไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในองค์กรรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือผลจากการเข้าเรียนย่อมเป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียน การตรวจสอบและประเมินผลการเรียนรู้ จึงย่อมจะเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาหลักสูตร ทางผู้บริหารและครูจึงได้มีการนำเสนอเพื่อพัฒนาหลักสูตรตามกระบวนการที่มีการประเมินหลักสูตร (Check) ตรวจสอบเพื่อให้ได้องค์ความรู้ว่ามีข้อบกพร่องและมีแนวโน้มที่จะแก้ไขได้อย่างไร จากนั้นจึงดำเนินการ (Act) หรือประเมินผลจากการใช้หลักสูตรว่ามีประสิทธิผลอย่างไร แล้วจึงนำไปปรับปรุงพัฒนา และดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาคนและพัฒนาเยาวชนตามกรอบของการจัดการศึกษา จากที่ได้สัมผัสและพบกับบุคคลที่เป็นผลผลิตจากการจัดการศึกษา ทำให้เห็นว่าไม่ว่าจะเป็น Ven.Jao Khamleng Kheminda อายุ 30 ปี นิสิตที่เคยมาเรียนที่โรงเรียนแห่งนี้เป็นเวลา 1 ปีและในปัจจุบันเป็นนักศึกษาปริญญาโทด้านการศึกษาที่มหาวิทยาลัย อัสสัมชัญ ในประเทศไทย Kham Kyar อายุ 32 ปี ผลผลิตจากการจัดการศึกษาที่โรงเรียนแห่งนี้ ปัจจุบันเป็นครูที่โรงเรียน SYI ที่สามารถเขียนตำราด้านการสอนภาษาอังกฤษ และเรียบเรียงพจนานุกรมไทย-อังกฤษ ให้เป็นเอกสารประกอบการเรียนการสอนของโรงเรียนได้ หรือ Morn Kyio อายุ 24 ปี หญิงสาวชาวไทใหญ่ที่เธอสามารถพูดจากฉะฉานคล่องแคล่วในหลายภาษาทั้งอังกฤษ ไทย ไต พม่า จีน เคยเรียนที่นี้ปัจจุบันประกอบกิจการธุรกิจของครอบครัว จากการพบปะพูดคุย มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี ซึ่งถือว่าเป็นตัวอย่างของการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลเชิงประจักษ์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นสิ่งยืนยันในส่วนของคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังเป็นการยืนยันสะท้อนให้เห็นว่า แนวทางการจัดการศึกษาที่นับว่าเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาได้อย่างแท้จริง และย่อมเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนในบริบทของคนไทใหญ่และชาติพันธุ์อื่นๆ ที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง

3. การผสมผสานความรู้สู่ชีวิตจริง กล่าวคือ ผู้เรียนเมื่อมาเรียนและใช้ชีวิตในแบบของโรงเรียนกินนอนในช่วงเวลา 8 เดือน มีการผสมผสานระหว่างความรู้ภาษาและความรู้ในเชิงวัฒนธรรม ซึ่งมีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมของความเป็นไทใหญ่ไว้จำนวนมาก อาทิ ด้านศาสนา ดังปรากฏในงานของ Ven. Sengpan Pannyawamsa (2007) เรื่อง “A Critical Study of the Vessantara-jataka and its Influence on Keng Tung Buddhism, Eastern Shan State, Burma” หรือในงานวิจัยของ Petcharat Lovichakornitikul (2017) ที่ศึกษาเรื่อง “Spiritual Development: The Practical Buddhism in Keng Tung” งานวิจัยของ Klemens Karlsson (2000) เรื่อง “Tai Khun Buddhism and Ethnic-Religious Identity และในงานวิจัย (2012) เรื่อง “Material Religion and Ethnic Identity: Buddhist Visual Culture and the Burmanization of the Eastern Shan State” รวมทั้งในงานวิจัยของ สืบศักดิ์ แสนยาเกียรติคุณ (2553) เรื่อง “งานศิลปะสถาปัตยกรรมทางพุทธศาสนาแบบเชียงตุง (Keng Tung Buddhist’s Arts and Architecture Style)” ในด้านวิถีชีวิต ปรากฏในงานวิจัยของ Ornsiri Panin (2018) เรื่อง “The Transformation of the Vernacular House Appearance: Case Study of the Tai-Kern Vernacular House in Keng Tung, Shan State, Myanmar” หรือผลงานวิจัยของ ประสงค์ แสงงาม และสุรสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์ (2559) เรื่อง “พลวัตของสถาปัตยกรรมวัดไทเขิน เมืองเชียงตุง รัฐฉาน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ในบริบทกระแสโลกาภิวัตน์” เป็นต้น นอกจากนี้ในด้านความเชื่อ ยังปรากฏในผลงานวิจัยของ James Haxton Telford (2011) เรื่อง “Burmese Animism or Animism in Keng Tung State, Burma” ผลงานวิจัยทั้งหมดเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับความเป็นเชียงตุง ไทใหญ่ และกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ที่มีผู้ศึกษาไว้ นัยหนึ่งเป็นความรู้ที่มีอยู่และถูกศึกษาไว้ นัยหนึ่งเป็นสิ่งที่คนเชียงตุงที่เป็นไทใหญ่ หรือกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ควรรู้ หรือพึงศึกษา ในการจัดการศึกษาที่โรงเรียน SYI ความรู้เหล่านี้ถูกบูรณาการเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษ เป้าหมายเพื่อให้ได้ความรู้ทั้งในส่วนภาษาอันเป็นเป้าหมายหลัก แต่ในเวลาเดียวกันก็มีการผสมผสานเป็นความรู้ใน

วิถีทางวัฒนธรรมอันเป็นอัตลักษณ์ของความเป็นไทใหญ่ และที่สำคัญได้สำนึกถึงความเป็นเผ่าพันธุ์ร่วมกับชุมชนอื่น ๆ ตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้เดิม และปรับตัวบนความหลากหลายของความแตกต่างได้

ดังนั้น ความคาดหวังที่จะพัฒนาหลักสูตรร่วมกันภายใต้บริบทที่เป็นอยู่จึงเกิดขึ้น ภายใต้การสนทนา แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเป็นความคาดหวังในเป้าหมายเพื่อการพัฒนาให้เป็นที่มาของหลักสูตรที่มีกลไก การพัฒนา มีเป้าประสงค์ ความคาดหวัง การวัดผลประเมินผลทั้งในส่วนของประสิทธิผลที่ว่าด้วยการศึกษาให้จบ และ ประสิทธิภาพว่าด้วยเรื่องของการจบและเรียนรู้นำไปใช้ประโยชน์ได้จริงตามกรอบของการดำเนินชีวิต ที่เรียกว่า การศึกษาเพื่อพัฒนาที่มีการพัฒนาทั้งคุณภาพชีวิต ที่เป็นส่วนของการเรียนรู้และดำเนินชีวิต และคุณภาพทางจิต ปัญญาของการอยู่อาศัยที่ส่งต่อการอยู่ร่วมกันภายใต้ความหลากหลายและความแตกต่างกัน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ Venerable Zaw Ti Ka ในฐานะผู้ก่อตั้งและบริหารโรงเรียน SYI ที่เห็นความสำคัญของการ พัฒนาหลักสูตรเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาศึกษา แม้ในวันที่มาร่วมประชุมจะติดภารกิจเข้าร่วมงานสัมมนา นานาชาติ แต่ก็ได้มอบหมายครูและศิษย์ที่เกี่ยวข้องประสานและดำเนินการแทน ทั้งในส่วนของ Ven.Jao Khamleng Kheminda ศิษย์เก่าและกำลังศึกษาและเห็นความสำคัญว่าแนวทางการพัฒนาหลักสูตร ควรเป็นช่องทางหนึ่งในการ พัฒนาการศึกษาและทำให้การศึกษาเป็นช่องทางที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพ รวมทั้งการ เชิญ การรับและส่งจากชายแดนแม่สายไปยังเชียงตุงและอำนวยความสะดวกแนะนำระหว่างที่เดินทางอยู่ในเชียงตุง ครู Kham Kyar ที่เป็นทั้งครู และเป็นผู้บริหาร ที่ได้จัดการให้คำแนะนำรวมทั้งให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการร่วมกัน พัฒนาหลักสูตร รวมทั้ง Morn Kyio หรือเรียกแทนตัวเองว่า MK (มอนแก้ว) ล้อกับชื่ออาหารสุกี้ชื่อดังของไทย พร้อมครอบครัว ทั้งพ่อ แม่ และพี่สาว ที่ยินยอมให้ลูกสาวเป็นไกด์พาชม พาเที่ยว พาชมความหลากหลายของเมือง จนกระทั่งพบเห็นประสบการณ์ที่แปลกใหม่ในวิถีวัฒนธรรม เป็นความประทับใจและการเรียนรู้ตลอดการเดินทางทั้ง ในส่วนของสถานที่เพื่อการร่วมพัฒนาหลักสูตร และแหล่งวัฒนธรรมการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมเช่นวัด โบราณสถาน และสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของเชียงตุงที่นอกเหนือจากการทำงานแล้วยังได้พักผ่อนสนทนาการด้วย นับเป็นความ ประทับใจอย่างยิ่ง

ข้อมูลประกอบ: บทความเรื่อง ประสบการณ์การพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนยุวพัฒน์ (SYI): อาณาบริเวณศึกษา เชียง ตุง สหภาพเมียนมาร์ โดย ดร.ลำพอง กลมกุล วารสารวิชาการ สถาบันพัฒนาพระวิทยากร ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2561